

Tára postala
pártól in nann
No. 244716/929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldi-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. — Az
Előfizetési díjszabás szerint. — Az
„UJ KELET” a transilvániai és
banati „időség” egyetlen napilap-
ja. Cikkünk utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

**Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Ré.**

Ara 5 lej

dactor responsabil-Felügyelő szerkesztő:
Jámbor Ferenc. Admínistratív
delegat si grant responsabil-Felügyelő
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-Tulajdonos: Fraternitas S. A. K.
de Editură. Registrul publicatiunilor
perioade No. 43. Dos. 889. 1933.
Tribunalul Cluj, Secția III.

Szerda, május 10.
1939—5699. Ijar 21.
XXII. évfolyam, 104. szám.

Május 10 az összes románok egyesülésének ünnepe

Bukarestben fényes ünnepségek keretében avatták fel I. Károly király szobrát

Május 10-iki egyesülés ünnepét az egész ország ebben az évben még a szokottnál is nagyobb fénytel és díszlettel ünnepelte meg. Ez a nap az egyesülés napja, lehetőséget nyújt az ország népének arra, hogy II. Károly király öfelsége, Mihály nagyvajda és az uralkodó család iránti mélyszéles hódolatát és ragaszkodását teljes mértékben kifejezésre juttassa. A május 10-iki ünnepségek nemcsak az ország fővárosában, hanem az ország minden részében a nagy nap jelentőségéhez méltóak lesznek és azokba az ország minden lakosa szívvel-leléssel bekapcsolódik.

A restauráció eseménye, amely a dinasztia és a nép lelki kapcsolatának megerősödését jelentette, egyben új nemzeti élet megindulása is volt, mely fontos történelmi tény marad a jövő nemzedék számára is. II. Károly király öfelségének trónralépése a román élet részére az újjászületést, az addigi letargiából való felelősséget jelentette, egyben pedig a román nép részére a fejlődés, a haladás útján való elindulást. Bár II. Károly király öfelsége még csak rövid ideje uralkodik, ez a rövid időszak is olyan értékes, és nagy alkotásokkal gazdag, amelyet nem mellőzhet el a történelem sem, a legteljesebb elismerés nélkül. II. Károly király öfelsége ritka szakértelemmel, szellemi felkészültséggel és szorgalommal az egész román életet új szellemmel töltötte meg, mindenütt jelen volt, irányított, javított s felismerve különböző szükségleteket, igyekezett azokat kielégíteni. Nem volt az országnak egyetlen sarka sem, melynek helyzetéről, viszonyairól ne volna alaposan tájékozott, nem volt egyetlen olyan jogos igény, vagy szükséglet sem, amelyet kielégítetlenül hagyott volna, mert melegen érdeklődött a határtalanul szereti a föld népét és egyik legnagyobb támogatója a szükséglet szenvedőknek.

A restauráció eseménye, amely a dinasztia és a nép lelki kapcsolatának megerősödését jelentette, egyben új nemzeti élet megindulása is volt, mely fontos történelmi tény marad a jövő nemzedék számára is. II. Károly király öfelségének trónralépése a román élet részére az újjászületést, az addigi letargiából való felelősséget jelentette, egyben pedig a román nép részére a fejlődés, a haladás útján való elindulást. Bár II. Károly király öfelsége még csak rövid ideje uralkodik, ez a rövid időszak is olyan értékes, és nagy alkotásokkal gazdag, amelyet nem mellőzhet el a történelem sem, a legteljesebb elismerés nélkül. II. Károly király öfelsége ritka szakértelemmel, szellemi felkészültséggel és szorgalommal az egész román életet új szellemmel töltötte meg, mindenütt jelen volt, irányított, javított s felismerve különböző szükségleteket, igyekezett azokat kielégíteni. Nem volt az országnak egyetlen sarka sem, melynek helyzetéről, viszonyairól ne volna alaposan tájékozott, nem volt egyetlen olyan jogos igény, vagy szükséglet sem, amelyet kielégítetlenül hagyott volna, mert melegen érdeklődött a határtalanul szereti a föld népét és egyik legnagyobb támogatója a szükséglet szenvedőknek.

Leleplezték I. Károly király szobrát

Bucuresti, május 9. Ma délelőtt 11 órakor a királyi palota terén ünnepélyes körülmények között ment végbe I. Károly király szobrának leleplezése. Balan erélyi metropolita istentiszteletet celebrált az uralkodó, Mihály vajda, a királyi tanácsosok és a kormány jelenlétében. Ezután Károly király öfelsége leleplezte a szobrot, majd Armand Calinescu miniszterelnök a következő beszédet mondotta el:

„Sire!

A mai nyugtalan napok prizmáján át nézve, I. Károly király uralkodása úgy tűnik előttünk, mint a nyugalom és patriarkális idealizmus megtestesülése. Az 1870-től 1914-ig terjedő korszak a legbékésebb és legtermékenyebb korszak volt a kortársi történelemben. I. Károly király uralkodásának felidézését a bőséges korszakot juttatja emlékeztetőnkbe, midőn az egyes országok polgárai nem ébredtek minden reggel egy újabb forradalomra, vagy újabb háborúra. Ez az uralom azonban nem volt kezdetől fogva annyira szilárd és nyugalomtól egyensúlyozott, mint ahogy az első látásra tűnik. I. Károly Romániába érkezve, egy feudális, irigységtől és önző érdekektől megrendült országot és történelmet talált. A régi tartományok belső struktúrája a keleti hibérius mintája szerint alakult: bojár és más hódoltságok szaktak az ország, mind-érdekcsoportokra szakadt az ország, mind-egyik valamely más külföldi befolyás híve volt és hol Bécsbe, hol Szentpétervárra, hol más hódoltságok szaktak, hogy feljelenésük és megsemmisítésük a rivális szekták. I. Károly király ugyanazt a hatalmas politikai művet véghez vitte, mint például XI. Lajos király Franciaországban. A mi nagy királyunknak sikerült elfojtania a rivalizálásokat, belső harcokat és állami rendezet juttatni azokat. Az egységes, állandó és a bojár harcokon felülmúló állam megteremtésének forrad-

mát valósította meg a nagy király, előkészítve a terepet ahhoz, hogy a nemzetből államot alkosson. Mert a román nemzet állami léte első nagy királyával kezdődik. Románia ténylegesen létezett, a nagy Károly király ezen állami létet jogi formákba öltötte. Ő tanított meg bennünket a nemzeti méltóságra és szolidaritásra, amely megteremtette a mi lelki függetlenségünket, poli-

II. KÁROLY KIRÁLY ÖFELSÉGE,

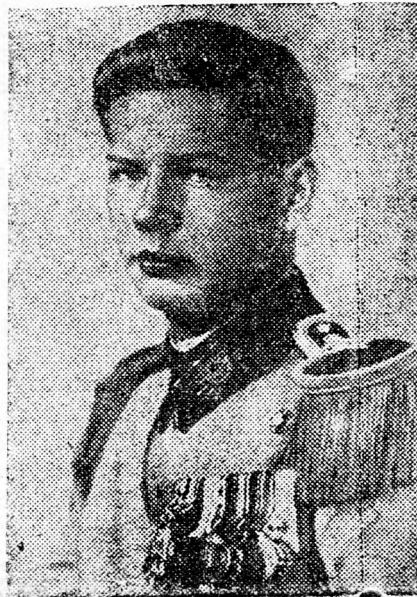
aki az államvezetési, társadalmi és hadseregfejlesztési újítások egész sorozatával szilárdította meg az országot.

tikai függetlenségünk előfeltételét. I. Károly király nemcsak államalapító, de egy román etika megteremtője is. A tanároknak, akik őt uralkodásának negyvenedik évfordulójára alkalmából üdvözölték, azt mondták: „Ne felejtsek el, hogy nem annyira a tehetségek, mint inkább a jellemek határozzák meg a népek sorsát: csak az erkölcsi erő védhet meg a legyőzéstől és megsemmisítéstől”. Egyetlen gyönyörűséget ismert, a kötelességet, amelyet minden kockázattal és minden fenyegetéssel ellenére is teljesített. Népe győnének utját állva és hiányosságait személyes példájával pótolva, kortársai, de a mai generáció számára is a legmagasabb etikai elvet testesítette meg I. Károly király. Szerepe nemcsak politikai, de nevelő is volt. Ellenfeleit is tiszteletre kényszerítette. Ma, midőn születésének századik évfordulóját ünnepeljük, nemcsak a nagy király Panteonjába kell elhelyeznünk, de a szentek sorába is, akik életpéldájából a népek lendületet és bátortást kapnak, nehéz pillanataikban és kétélyeikben. I. Károly nagy hadvezéri, politikai és erkölcsi hősi figurája örökké példaadó marad az utókor emlékeztetésében.”

Öfelsége, Károly király beszéde
Ezután II. Károly király öfelsége emelkedett szólásra:

„Ez a főváros szívében emelt bronz — az egész nép hálójának jele a nagy uralkodóval szemben, aki a modern Románia megdöntöhetetlen alapjait rakta le: minden román számára a mult kegyelele és a jövőbeni teljes bizalom örökös szimbóluma kell maradjon. A román nép szerencsés gondolata hívta elő a Duna eredetétől, hogy itt uralkodjék, ugyanazon folyam torkolatánál és nagy, dicsőséges jövőt készítsen elő népe számára. A pillanattól kezdve, midőn Románia első királyi rálépett új hazája szent földjére, testtel és lélekkel annak legteljesebb és leg-hívebb polgára lett. Esküje nem volt protokolszerű alakítás, hanem szent fogadalom, amelyet évszázados atavizmus erejénél fogva még élete árán sem szeghet meg. A mindenkori lelkiismeretesség és a kötelességtudás magas szelleme — családjának erényei kaulauzták őt úgy, hogy népének hallgatag,

de örökké élő példája lett. Egy célja volt: Romániából független és respektált országot teremteni. Tétovázás nélkül követte ezt a célt és elérte célját. Lépésről lépésre győzte le a belső és külső ellenségeket, páratlan politikai érzékeléssel szerzet meg országa számára azt, amire elhatározta magát, midőn annak élére hívták. A román nemzet történelmében I. Károly uralkodóvá választása a legfőbb jónak bizonyult ami-

MIHÁLY NAGYVAJDA

trónörökös, a nemzet és az ország büszke reménysege.

dőn születésének századik fordulóját ünnepeljük, kegyelettel emlékezünk meg a népek akkori nagy vezetőiről, III. Napoleon, II. Victor Emanuelról és Bismarkról is.

A történelmet követve, láthatjuk, hogyan ismétlődnek az események. Akkor is, akárcsak ma, az uralkodó első gondja az ország és a trón megszilárdításának művében szilárd és jól felszerelt hadsereg létesítése volt. Szüntelenül dolgozott I. Károly e művében és különös szeretettel, mert lelkeben katona volt, aki nemcsak hogy meg volt győződve egy erős hadsereg feltétlen szükségességéről, de azt szerette is igaz szívvel, hogy ahogy szerették Románia összes királyai. Ez az eszköz volt a konszolidálás művének első alapköve. Ezzel a derék hadsereggel vitte véghez a griviái, plewnai és smardani hadihőstetteket. Ennek a révén nyerte el Románia első végleges elhelyezkedését az európai konszernben: függetlenségét. Kitartó munka, türelem és tökéletes politikai érzék révén vitte keresztül a későbbi mű: az összes románok egyesülésének első lépését is. A kitartó türelem és munkájában felismerhetjük ezen uralkodó egyik nagy kvalitását. Mondhatom, nem mindig volt könnyű számára az uralkodó eme fölünyét megőrizni. A kiváló politikai érzék, tökéletes mérsékletesség és a hadsereg iránti nagy szeretete, ime ezek a kvalitások, amelyek I. Károlyból nagy királyt avattak. I. Károly konszolidált Romániát hagyott ránk, amelyet utóda, Ferdinánd természetesen határai közé nevelt.

Ime, ez az örökség, amelyet mi kaptunk és amelyet töretlenül kell átadnunk utódainknak. Ma, akárcsak 1866-ban, az első feladatunk a hadsereg megerősítése kell hogy legyen, azaz az eszközzé kell emelnünk, amelyek a hadsereget I. Károly király álmódta. Ma nincs más törekvésünk, mint megőrizni és megerősíteni azt, amink van. Románia határozottan békés állam. Nyugalomban akarja beteljesíteni az ország konszolidálásának művét, de ugyanugy el van határozva arra, hogy megőrizze integritását és függetlenségét. Ezen szobrot szemlélve, amely kissé későn tölti be egy feledés útját, emlékeztünk a talantok parabolájára és legyünk hűséges szolgálok, akik megérdemeljük az I. Károly által reánk hagyott szép örökséget.”

VILAG TUKRE

A jeruzsálemi orvosi centrum

Irta: Dr. I. J. KLIGLER
a higiena és bakterológia tanára
a jeruzsálemi héber egyetemen

Ma avották fel Jeruzsálemben ünnepélyes keretek között a Rotschild és Hadassza-alapból épített orvosi centrumot a Héber Egyetem mellett, amely a későbbi orvosi fakultása klinikája lesz. Ebből az alkalomból közöljük az egyetem egyik jeles professzorának alábbi cikkét.

1934 októberében rakták le a Meyer de Rotschild-Hadassah egyetemi kórház alapkövét. Az építkezési tervek elkészítése két évet vett igénybe és most valóság lett a megrajzolt épületek csoportjából.

Tizenkét esztendő türelmes és fáradhatatlan tervezgetéseit s törekvéseit monumentális épületek — egy kórház, egy apolonővér-iskola és egy kutató és továbbképző intézet — jutalmazták, amelyek két év alatt épültek fel. Az orvosi centrum, mint eleven valóság áll most előttünk.

A centrum két részre tagozódik. Az egyik részhez tartozik a kórház és az apolonővér-iskola, a másikhoz az orvosi kutató-intézet. A kórház és az apolonővér-iskolát a Hadassza igazgatója finanszírozza, az orvosi intézetet az egyetem. De az egész összefüggő egységet alkot, mert csak így válhat valóra az a cél, amelyet az alapítók tűztek maguk elé.

Az orvosi centrum eszméje azon a ma már igen elterjedt meggyőződésen alapszik, hogy az orvosi tudomány különböző tudomány ágából áll — a klinikai orvostan nem lehet kevésbé tudományos, mint a laboratórium-szakok — és hogy az orvosi tudomány-ágak ezen két csoportja — mindenestre különböző kiindulási pontokból — ugyanazon kérdés megoldására irányul. Az orvosi centrum célja a betegségek természetének és gyógyítási lehetőségeinek tanulmányozása és fiatal orvosok kiképzése, azon problémák tudományos megoldásának lehetővé tétele, amelyeket a pacienstel vetnek fel előttünk. „Ha az orvostan a kutatás és a praxisis tekintetében egyaránt a tudományos nivót tekinteli céljának, úgy az orvostani nevelés elsősorban arra kell, hogy törekedjék, hogy a diákokat egy induktív tudomány intellektuális technikájára képezze ki” — mondja Flexner, immár klasszikussá vált könyvében az orvosi nevelésről. Kórház és laboratórium ezért csak különböző oldala egyazon egésznek. Ha ebben a cikkben az orvosi centrum laboratóriumaira szorítokom csupán, úgy ez kizárólag azért történik, mert ezek állók szorosabb összeköttetésben és mert mások hivatottabbak arra, hogy a kórház jelentőségével foglalkozzanak.

Az orvostani iskola épülete, mely dr. Nathan Rönoff nevét viseli, a newyorki dr. Ratnoff lelkesedésének és fáradhatatlan erőfeszítésének köszönheti létét. Voltak, akik kétségbe vonták ezen épület szükségességét. Mások abban kételkedtek, hogy sikerül-e előteremteni az építkezéshez szükséges anyagi eszközöket. Az én hitem sohasem rendült meg. Áthatott annak a szük-ségességnek a felismerése, hogy az egyetlen laboratóriumait, amelyek az orvosi kutatás szolgálatában állnak, egy fedett alá kell helyezni és sohasem kételkedtem abban, hogy az épület, ha egyszer hozzálatnak, valósággá válik. Ebben a hitben nem csalódtam.

Az épület a maga nemében egyedülálló a Közel-Keleten. A benne lévő laboratóri-

DD. 1939. MÁJUS 9.

ek

nyéről egyelőre mit sem
ankarai kormánylap sze-
korság és Anglia meg-
a Földközi-tenger nyu-
eddi hatalmi állapota
már teljesen készen áll
mak számolni róla az an-
an.

ai eseményei közé tarto-
őzvetített Havas-jelentés
előtt áll Argentína és
diplomáciai kapcsola-
A megszakítás oka az
atott nemzeti szocialista
nyek ügyében a buenos-
köztársasági elnök kezdé-
abb idő óta vizsgálatot

A DNB jelenti Posenből:
a számos német család
a lengyel hatóságoktól,
a front körzetéből, ott-
és ingatlanait. Az így
körülbelül százra tehető.
Potemkin helyettes szov-
Bukarestben tartó-
rsóba folytatja útját.
örök úgy tudják, hogy
a szovjet külpolitika
váltják.

ünk és itt maradunk!

(Rador). Göbbels propa-
adualevően a Völkischer
ezt a kérdést intézte:
„Quo vadis Polonia”? A
a most Stronski cikket
szól: Itt vagyunk és itt

(Rador). A lett sajtó Beck
ellemben kommentálja.
szerint Lengyelország
amok szellemét és önbí-
Pius pápa békeakciója
II. Pius pápa utasította
ne bíbros útján a ber-
pusokot, hogy kérjenek
tróktól és igyekezzenek
tétek békés megoldása
ai. Ez magyarázza meg
hallgatását Hitler kin-
megköszönte a pápa
olja a danzig probléma
ességét. Varsó pápai
albi Moscicki államfő-
Romano ezzel kapcsó-
Berlínben még miníg
a vizsály további kitél-
ését. Valószínűleg ezzel
összefüggésben Bonnet
ancius megbeszélése is.

lini a beszéd keretében
nciaellenes olasz köve-

egénshíregek Romában

jugoszláv régensher-
Markovics jugoszláv
ében kedden délután
és szerdán délelőtt fut
mai pályaudvarra, ahol
valamint Mussolini
régensherceget.

nyesli Beck beszédét

Hendorson Arthur
az alsóházat hétfőn
Chamberlainhoz a
ek ügyében. Cham-
jelentette, hogy az
nel üdvözölte Beck
szilárdak és béki-

látta vendégül
kint

8. A Rador távirati
ból jövet Potemkin
otti népbiztos hétfőn
ott. Gajencu külügy-
en lakásán ebédet
kint.

és Lapkiadó R. T.
Baron L. Pop 10.
18-60.

PRIMAT

mok elsőrendű, modern orvosi kutató-intézetet alkotnak. A főépület négy emeletes. Ezeket az emeleteket nyolc osztályra tagozódó kutatási laboratóriumok, diáklaboratóriumok, egy előadóterem, egy könyvtár és egy patológia-muzeum van elhelyezve. Egy kétemeletes melléképület állatkísérleti állomásnak szolgál.

A főépület vázlatos leírásából fogalmat alkothat magának az olvasó magáról az épületről és arról a kutatómunkáról, melyre rendeltetett. Az alagsorban van: a hel-

minthológiai laboratórium, a patológiai, muzeum, a raktár és a műszerek megőrzésére szolgáló helyiségek. Az első emeleten, a bejáratától jobbra a dékán szobája, balra egy előadóterem és a könyvtár. A többi helyiségek a patológikus anatómia és patológikus fiziológia osztályai. Itt van továbbá a vegytani patológia diáklaboratóriuma is. A második emeleten vannak a parazitológia, higiénia és bakteriológia osztályai, valamint ezek osztályok diáklaboratóriumai.

A bakteriológia, serológia és vegytani patológiai klinikai laboratóriumai szerves részeit alkotják ugyanezen szakok kutatási laboratóriumainak. A harmadik emeleten vannak a rákkutatás és hormon-kutatás laboratóriumai. A rákkutatás laboratóriumai három osztályra tagozódnak: kísérleti patológia, rádiobiológia és kémia.

Az épület együttesen alapul szolgál a kutató-, klinikai és kiképző-tevékenység számára az orvosi laboratóriumi tudomány minden fontosabb ágában.

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Palesztina

ROKEACH TELAVIVI POLGÁRMESTER BESZÉDE AZ ILLEGÁLIS BEVÁNDORLÓKRÓL. A telavivi városi tanács a napokban ülést tartott, amelyen vita tárgyává tették az illegális bevándorlók ügyét. Az ülésen tiltakoztak a bevándorlókkal szembeni embertelen bánásmód ellen és elhatározták, hogy táviratilag tiltakoznak Londonban a palesztinai kormányzat magatartása ellen. Az ülésen Rokeach polgármester megrázó beszédet tartott, amely így hangzik:

— Lángoló tiltakozásunknak kell kifejezést adnunk ama bánásmód ellen, amelyben a kormányzat a szerencsétlen illegális bevándorlókat az utóbbi napokban részesítette. A bevándorlók visszaküldése a nyílt tengerre ezen embertelenségek tetőfoka. Hová küldték őket? A Földközi tenger végtelenségébe, amelynek partjain nincsen olyan ország, amely megnyitná előttük kapuit. Azt hittük, hogy Anglia, amely Isten és az emberiség előtt felelős a Zsidó Nemzeti Otthon felépítéséért, megérti majd, hogy Palesztina ezen menekültek utolsó menedéke. Szentül hiszem, hogy az ucca egyszerű angol embere a mi oldalunkon áll. Mély a csalódásunk azonban a palesztinai kormány ténykedésével szemben. Tiltakozásunk e bánásmód ellen, amely nyílt arcucsapása az emberiség és igazság legelemibb törvényeinek.

— Láttuk szerencsétlen testvéreinket és senki közülünk nem tudná helyzetüket szakban érzékeltetni. Akik közöttük állottunk, nem tudtuk könnyeinket visszafojtani. Nincsen olyan hatalma a világnak, amely őket körülből ki tudja szakítani és amely visszaküldje őket abba a pokolba, amelyből nemrég szabadultak ki. Eddig is jötték hozzánk és biztosíthatom a világot, hogy tovább is jönni fognak. Nem tudjuk ílbetett kezekkel szemlélni tragikus helyzetüket, egész bensők felforr az együttérzés hevéből. Lehetetlen, hogy a figyelők arcát el ne borítsa a szegyenkezés pirja! Miután a kormány szinte hermetikusan elzárta országunk kapuit, nem riadt vissza attól, hogy a tenger ismeretlenségébe és bizonytalanságába ker-

Olaszország

Az olasz kormány törvényt készít az olaszországi zsidó származású szabadfoglalkozásuk működése korlátozására

Szombaton, április 29-ikén az olasz kormány Mussolini elnöklete alatt, minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározták, hogy törvényvel korlátozzák az olaszországi zsidó szabadfoglalkozásuk működését. A korlátozások alapját a zsidók kizárása és elkülönítése fogja szolgálni, amint azt már a többi foglalkozási ágaknál bevezették. Az ügyvédek, orvosok és mérnökök revíziójának céljából három külön lajstromot fektetnek fel. Az egyik lajstromban az árjakat, a másodikba azokat a zsidókat vezetik be, akik érdemeket szereztek a fasiszta Olaszországban, a harmadikba pedig azokat a zsidókat lajstromozzák, akikre a faji paragrafus alkalmazandó. Ez utóbbiakat kényszeríteni fogják, hogy csak zsidó klienseket lássanak el. A közjegyzői pályáról teljesen kizárják a zsidókat.

Hivatalos jelentés szerint ez év március 12-ig, amikor is lejárt a zsidók részére adott első kivándorlási határidő, — 3720 zsidó hagyta el Olaszországot. 533 zsidó kapott engedélyt további tartózkodásra. Háromszáz olyan külföldi zsidó közül, akiket felszólítottak az ország elhagyására és akik megkérve nyújtották tartózkodási engedélyük meghosszabbítását, csak 123 egyén kérvényét intézték el kedvezően.

Az olasz parlament egyik alcsoportja ülést tartott, amelyen megtárgyalták a külföldön élő olaszok ügyét. Az egyik szónok követelte, hogy azokat az olaszokat, akik vagyonukat kénytelenek igen olcsón átadni, tehát „akik a nemzetközi zsidó tevékenység

gesse a szegény zsidó hontalanokat, akik nálunk kerestek menhelyet üldözött életük számára. Tel-Aviv nem fogja tűrni ezt a szegényt, a zsidó város az egész zsidó világ, minden lehetséges fórum előtt felemeli ünneplő szavát.

UJABB ANGOL HADIHÁJÓ EGYSÉGEK HAJFÁBAN. A „Havoch”, Hotspur, Hereward és Hero angol torpedórombolók szerdán, április 30-án a hajfai kikötőbe érkeztek. Az angol admirális ezzel kapcsolatosan közli, hogy a hajók csak rövid ideig maradnak Hajfán. A Grenada torpedóromboló ugyanakkor elhagyta a kikötőt.

Lengyelország

A „JEAS” ZSIDÓ KIVÁNDORLÁSI SZERVEZET ORSZÁGOS KONFERENCIÁJA VARSÓBAN. A „Jes” zsidó kivándorlási szervezet konferenciát tartott Varsóban. A konferenciát a szervezet saját épületében tartották meg és háromnapos ülésezés után, május 3-án, ért véget.

Magyarország

KIFEJEZTE-E XII. PIUS PAPA NYUGTALANSÁGÁT A MAGYAR KORMÁNY ZSIDÓPOLITIKÁJÁVAL SZEMBEN. A Rómában megjelenő Catholic Herald szerint XII. Pius pápa Teleyki miniszterelnök és gróf Csáky külügyminiszter legutóbbi római látogatása alkalmával magánkihallgatáson ogadta a magyar államférfiakat és a velük folytatott megbeszélések során aggodalmát fejezte ki a magyar kormány zsidópolitikájának következményei felett.

Németország

ZSIDÓ ÉS HABSBERG BIRTOKOKAT PARCELLÁZNAK AUSZTRIÁBAN. A német munkafrent berlini hivatalos lapja közli, hogy a napokban eladás céljából 35 ezer hektár zsidó és Habsburg-birtokot parcelláztak fel az Al-Duna vidékén.

Franciaország

A TOZ ZSIDÓ SZERVEZET PROPAGANDA-FILMJÉNEK BEMUTATÓJA PARIZSBAN. Szerdán, április 27-ikén, a Lloyd-film párizsi stúdiója a TOZ zsidó egészségvédelmi szervezet „Harcban az egészségért” című propaganda filmjét mutatja be. A bemutatón a zsidó közélet számos vezető egyenisége vett részt, többek között a Joint, az OSE központi hivatalának, az amerikai zsidó segélyező szervezeteinek vezetői és képviselői. Beszeda professzor, a szervezet franciaországi alosztályának elnöke, beszédet mondott, amelyben megköszönte a jelenlévők érdeklődését és méltatta dr. Wullmannak, a

Lőrinczy és társa parkettezők

uj parkett lerakását és javításokat, gyalulásokat jutányos árban vállalnak. Iroda: Piafa Unirii 31 bejárat; Strada Iuliu Maniu No. 2.

TOZ vezértitkáranak művét, aki a „film szellemi apja” volt.

A film előképét nyújtja a TOZ sokoldalú lengyelországi működésének, így a gyermek- és anyavédelemnek, a nővértképzésnek, a tuberkulózis elleni harcnak és higiéniai propagandának. A film érdekes tartalma igen nagy benyomást gyakorolt a jelenvolutakra.

A ZSIDÓ TARSADALMI MŰ KIMAGASLÓ EGYÉNISÉGEI DR. KAHN TEVÉKENYSÉGÉT MÉLTATJÁK. Beszámoltunk arról, hogy dr. Kahnak, az európai Joint vezetőjének Amerikába való távozása alkalmával az egész zsidó világ méltatta a zsidó társadalmi mű kimagasló egyéniségei érdemeit. Április 30-ikán Párizsban bankettet tartottak, amelyen Louis Oungre, Eduard Oungre, Morris C. Tropper, Dávid M. Schweizer, James Bernstein és Lambert Reymond tartottak üdvözlő beszédeket. Mindannyian méltatták Bernhard Kahn széleskörű tevékenységét a zsidó társadalmi segélyezés terén. Kiemelték, hogy Kahn dr. Amerikába való költözése nagy vezetőséget jelent az európai zsidóság számára, de annál nagyobb nyereséget Amerika számára. Kahn dr. meghatottan köszönte meg a hozzáintézett meleg szavakat és ama reményének adott kifejezést, hogy Amerikában határozottabban folytathatja élete művét.

Zsidó szervezetek

A ZSIDÓ AKADÉMIKUS IFJUSÁG NYOMORA. Május 2-ikén és 3-ikán tartották meg Párizsban a nemzetközi diákszervezetek tanácsának üléseit. Az ülést a nemzetközi szellemi együttműködés szervezetének véd-

NÖVELJE 100% kal mosolya varázsát

miként a művész ecsetével 100%-kal fokozza modeljének szépségét; valósítsa meg a csodát KOLYNOS használatával. Elegendő, ha naponta kétszer keféli fogait egy centiméternyi KOLYNOS kenve száraz fogkéfére: örömmel fogja megállapítani fogai ragyogó félségét.

TEGYI MOSOLYAT RAGYOGÓVÁ KOLYNOS ALTAL

nöksége alatt tartották meg és azon a zsidó diákság elnökének, rev. M. L. Perzweignak képviselőjében. D. Teuceanu vezértitkár jelent meg. Az ülésen Teuceanu vázolta a zsidó diákság világhelyzetét, különösképpen a menekült diákság tragikus nyomorát. Emlekeztetett arra, hogy a világ közvéleményének tiltakozása ellenére, a lengyelországi zsidó diákságot még mindig gettópadokba kényszerítik. Teuceanu kijelentette, hogy a zsidó diákság nem mond le ama jogáról, hogy résztvegyen az emberiség kulturájában és hogy kész harcolni emberi jogainak elismeréséért.

Teuceanu végül ismertette a zsidó diákság világszövetségének végrehajtó bizottsága által foganatosított intézkedéseket a zsidó diákság nyomorának enyhítésére. Ezzel kapcsolatban azon reményének adott kifejezést, hogy az ülésen résztvettek csatlakozni fognak az emberi jogokért küzdők frontjához.

Capitol Mozgó

MA PREMIER!
A francia filmek legnagyobb, legcsodásabb rekordja!

OHNET világhírű regénye filmen

A csábitó

Serge Panine.

Színhely: Cote d'Azur, Nizza, Montecarlo, Cannes, a játékkaszinók izgalmas élete.

Főszereplők: FRANCOISSE ROSAY, PIERRE RENOIR és TROUBETZKOY orosz nagyherceg, a cári család utolsó leszármazottja.

Május 15-ikén megnyílik a „Bukaresti Hónap”

Rendkívüli események Bukarestben

A főváros lüktető életébe ismét új ütemet hoz a május. Bucuresti székesfőváros vezetősége az idén is megrendezi a „Bucuresti hónap”-ot, amivel immár hagyományos kötelességének tesz eleget és az ország lakosságának hő óhaját teljesíti.

A „Bucuresti hónap” minden évben egy-egy kimagasló történelmi esemény, valamint közművelődési, irodalmi és művészeti évforduló megünneplésének jegyében folyt le. Az ünnepségek keretei évről évre bővülnek és színvonala ezzel párhuzamosan emelkedik.

Az idei „Bucuresti hónap” középpontjában a Román Királyság megalapítójának, I. Károly király születésének százéves és Mihail Eminescu, a nemzet nagy költője halálának ötvenéves évfordulója áll. Ennek a két évfordulónak a megünneplése, amely már magában véve rendkívüli jeleget kölcsönöz a „Bucuresti hónap”-nak, kiállítás, sportesemények, repülőtársulatok és egyéb lélekemelő látványosságok keretében meg végbe.

De ami a vidéki lakosságot legközelebből

érinti, az a ritka kedvezmény, amelyet a „Bucuresti hónap” vezetősége a fővárosba való utazásra nyújt. A „Bucuresti hónap” tartama alatt (május 15-től június 15-ig) 50 százalékos kedvezményvel lehet utazni a fővárosba az ország bármely részéből, hétévén (péntek este 12 óráig hété este 12 óráig) pedig 75 százalékos kedvezményvel.

A feltételek ismertetésére visszatérünk.

Zürichi árfolyamok. (Május 9): Márka 178.60, holland forint 238.20, dollár 445.12, font 20.84, francia frank 11.7925, olasz lira 23.425, pengő 87.—, dinár 10.—, lej 3.25, zloty 83.75, belgas 75.75.

English Dictionary Cassel, 5512 lap, vászonköt. 120 lej. Zsebkönyv v. köt. 90 lej, bőrkötés 150 lej. New English Dict. nagy kiadás 1358 lap, vászonköt. 450 lej, stb., stb. Szépírodalom köteve 60 lej, füzeve 300—350 lap 40 lej. Lepagelán Cluj-Kvár. Postán utánvétellel. Kérjen jegyzéket, közölve kívánságait.

és Be a „C

A világsa utóbbi időbe ről; Allitól ról ismert k cheni egyez vábbi angol Bernhard gyakran ver védelmére k ben. Uptor amerikai ír nyit levél Shaw maga

„Kedves Shaw!

A „Liberty” cím közlebről cikket Astorról. Már eleve vesebben szállnék nem pedig önnel, m lom, de szeretem is egymást néhány é cs-ban, nem sok d közünk. Azóta azo ág, az emberek k nek és nem lehet fel valaki valamely

Ime Ön azt besz gvasóinak, és radikális marxista. tal.” Midőn először szonót évvel ezelő szocialista mozgaló antimarxista volt. velében marxista, hogy „radikális j unk — úgy az ill rülte a figyelmem tréfát üzött volna dáln az amerikaiak likus szellemet ké Nancy és Waldorf és hangsúlyozza, „ ja vagyok és ez el sára, hogy „Clived mus fészke”.

A levél további tartalmaz, amelyek dikális marxistája meg. Azt mondja p emény az hogy na egy erős szakos ang klikkjeinek művei olvasói nem tudja csupán és nem ism ténelmet, amelybő ne idézni arra, ho tozásokat” igen; tokrácia kastély k

Továbbá megá hogy „nincsen abb nus, vagy meg nem és befolyásos csal rököt hoznak össz pi- és heti lapjuk v szokatlan, vagy g azok számára, akik és ismerik a konz tüzéseit. Hogy azo felelő-e, vagy sem laki „megfelelőnek” rodalom népeit g mélyek kis csoport minden eszközzel tarthassa magát é nyolhassa az emb munkáját. Egy d ezt nem tartja, „ humoros hangulat ha azt írja magár tetlen és zajos ra

Egy szóval ön delmére sietett. A fölötített Ameri ben a következők

„Klikk Cliveden zik. Ez fantasztik. Nem is volt sok „marxista csavarg je”. Ezután a lady lást a clivedeni sze”, hogyan él k ik a barátai és bezz és végén az cia arról, hogy a hamis egyes rész

Upton Sinclair és Bernard Shaw világa a „clivedeni klikkről“

A világsajtóban sok esett az utóbbi időben a „Clivedeni klikkről“; állítólag ez a németbarátságáról ismert kör készítette elő a müncheni egyezményt és dolgozik tovább angol-német megegyezéseken. Bernhard Shaw, aki ugyancsak gyakran vendége a körnek, lady Astor védelmére kelt egy legutóbbi cikkében. Upton Sinclair, a világhírű amerikai író, az alábbi igen érdekes nyílt levélben teszi vita tárgyává Shaw magatartását.

„Kedves Shaw!

A „Liberty“ című amerikai folyóiratban közlekedő cikked irt barátjáról, lady Astorról. Már eleve megjegyzem, hogy szívesebben szállnék vitába másvalakkal, nem pedig önnel, mert önt nemcsak csodálom, de szeretem is. Midőn utóljára láttam egymást néhány évvel ezelőtt Los Angelesben, nem sok dolog fölött kellett vitázkodnunk. Azóta azonban megváltozott a világ, az emberek különös irányokba fordultak és nem lehet tudni, hogy hol találja fel valaki valamely régi barátját.

Ime Ön azt beszéli magáról a „Liberty“ olvasóinak, hogy „kérelhetetlen és zajos radikális marxista, közel hatvan éves multal“. Midőn először találkoztunk, vagy huszonöt évvel ezelőtt, akkor ön a „Fabian“ szocialista mozgalom aktív vezetője és éles antimarxista volt. Ha azóta valamelyik levélében marxistának adta ki magát, — hogy „radikális marxistáról“ ne is szóljunk — ugy az illető irás bizonyára elkerülte a figyelmemet. Vagy ismét csak tréfát üzött volna velünk? Elmondja például az amerikaiaknak, hogy milyen katolikus szellemet képviselnek az ön barátai Nancy és Waldorf (Lady Astor és a férje) és hangsúlyozza, „én“ Cliveden meghívottja vagyok és ez elegendő annak bizonyítására, hogy „Cliveden a radikális marxizmus fészke“.

A levél további része olyan állításokat tartalmaz, amelyeket a világ egyetlen „radikális marxistája“ sem kockáztatott volna meg. Azt mondja például „milyen balga vélemény az, hogy nagy történelmi változások egy erőszakos angol arisztokrácia kastélyklickeinek művei lehetnek.“ A Liberty olvasói nem tudják, hogy ön szórakozik csupán és nem ismerik eléggé az angol történelmet, amelyből az esetek százát lehetne idézni arra, hogy „nagy történelmi változások“t igenis „az erőszakos angol arisztokrácia kastély klickei“ vittek véghez.

Továbbá megállapítja, kedves Shaw, hogy „nincsen abban semmi szokatlan, gyanús, vagy meg nem felelő, ha egyes gazdag és befolyásos családok politikai baráti köröket hoznak össze, vagy abban, hogy napi- és heti lapjuk van“. Persze, hogy semmi szokatlan, vagy gyanús nincs ebben mindazok számára, akik értik az angol politikát és ismerik a konzervatív politikusok célkitűzéseit. Hogy azonban ez a helyzet megfelelő-e, vagy sem, az attól függ, hogy valaki „megfelelőnek“ tartja-e, ha a brit birodalom népeit gazdag és kiváltságos személyek kis csoportja kormányozza, amely minden eszközzel küzd, hogy hatalmon tarthassa magát és továbbra is kizsákmányolhassa az emberi faj többi részének munkáját. Egy dolog bizonyos, ha valaki ezt nem tartja „megnemfelelőnek“, nagyon humoros hangulatban kell, hogy legyen, ha azt írja magáról, hogy ő egy „kérelhetetlen és zajos radikális marxista“.

Egy szóval ön barátja, lady Astor védelmére sietett. A lady maga is intervjut közöltetett Amerikában önmagáról, melyben a következőket mondja:

„Klikk Clivedenben? Ilyesmire nem létezik. Ez fantasztikus koholmány. Nincs és nem is volt soha. Ez csak valamely „marxista csavargó hamis és stupid meséje“. Ezután a lady beismer néhány igaz állítást a clivedeni összejöveteléről és elbeszéli, hogyan él ő Clivedenben és másutt, kik a barátai és szövetséges társai. Az elbeszélés végén az emelvény meggyőzően állítja, hogy a Clivedenről szóló történet hamis egyes részleteiben, de igaz a lényegében. Lady Astornak van egy vidéki kastélya, amelyet férjének hatalmas vagyonából tartanak fenn. Ebbe a házba különböző pártokhoz tartozó férfiakat és nőket hívnak meg, akik előtt bizonyára kifejti eszméit. akik lady Astor parlamenti tevékenységét figyelték, tudják, hogy a lady milyen határozottan és ügyesen képviseli álláspontját. Ő azonban azt állítja magáról, hogy „teljesen impulzív vagyok, semhogy gondolatokodhatnék, vagy előre tudnék terveket készíteni.“

Ez lehetséges. De akkor a konzervatív pártban kell lennie valakinek, aki gondolatokodhat és előre készít terveket, mert az angol konzervatívok igen határozott és következetes politikát folytatnak. Ez a politika az angol arisztokrácia hatalmának és kiváltságainak fenntartására törekedett. A párt és osztagja Hódító Vilmos korából viszi ezt a harcot. A lady pedig, aki egy Virginiaiából származó hölgy, az angol parlament első nőtagja lett és e párt legaktívabb és legzajosabb szónívője. Emlékszem rá, amint ezelőtt két és fél évvel Amerikába jött és hogyan beszélt ő, a virginiai asszony, egy baltimori asszonyról: Wallis Simpsonról. Könyörtelen támadásokat indított ellene, nem azért — mondotta — mert Wallis amerikai, hanem a magánélete miatt. Ez annyira szörnyűséges lehetett, hogy lady Astor leszállította a hangját és suttogva beszélt az amerikai rádió mikrofonja előtt — bizonyára azért, hogy megőrizze titkát. Wallis elvált nő volt, tehát nem lehet Anglia királynője. De lady Astor is elvált asszony. És azt hiszem, hogy a követelmény, amelyet szerint makulátlanul kell lenni annak, aki az első követő dobja, egyaránt volna alkalmazandó a modern ladykkal, mint a régi zsidókkal szemben.

Tudja, drága Shaw, történetesen Baltimorban születtem és ifjúságomat részben Virginiaiában, részben Newyorkban töltöttem ismerem az ön barátai: Nancy és férje Waldorf vidékeit. Az Astor család e túlsóvidéki város külvárosi nagyrészték tulajdonosa. Az én ifjúságomban ez a család volt a legnyomoruságosabb városnegyedek; vagyonának és forrásai teszik lehetővé a ladyknak, hogy állandóan vendégszeretettel, amelyet ön dícsér, hogy az alsóház első nőtagja legyen, hogy Wallis Simpson a rádióban támadja és egész Amerikának denuncálja a „marxista örületet“.

A clivedeni klikkről szóló tudósítás egyébként kifejtette, hogy a konzervatív politikusok és vezetők Clivedent használták fel találkozóhelyül arra, hogy előkészítsék a müncheni egyezményt. Lady Astor védekezésében nyíltan megmondja: „Arra ösztönöztük Chamberlaunt, hogy kísérelje meg kibékíteni Európát. München nem volt sem a demokrácia megfontolt elárulása, sem pedig egy blöffben való szomorú megkapaszkodás. Ezután kifejti a lady a konzervatívok ismert elméletét arról, hogy Németország és Olaszország katonailag fenyegették Angliát és Franciaországot. Ne hagyják magukat megtéveszteni — mondja tovább a lady — ha nem tudunk megegyezésre jutni, háború lesz.“

Nos, ami Münchent illeti, egészen bizonyos, hogy ha Franciaország, Csehszlovákia és Oroszország szilárdan tartották volna magukat az őket egymáshoz fűző szerződéshez, s ha Anglia hasonló szilárdsággal melléjük állt volna, nem lett volna háború az elmúlt szeptemberben; ha pedig e határozott magatartást fenntartják, nem volna most háborús veszély. Ki akadályozta ezt meg? A választ igen jól ismerik a clivedeni klikk elnevezés alatt jelzett hölgyek és urak, akik azt hiszem, ugyancsak a clivedeni klikk név alatt fognak bekerülni a történelembe. Ezen urak emlékirataiban a mi ünkünkaink olvashatják majd, hogy egy ilyen szövetség és egy ilyen határozott magatartás hozzásegíthette volna Oroszországot, hogy bebizonyítsa a világ előtt, hogy a történelem első munkáskormányát életképes. Ennek megakadályozására azonban a clivedeni klikk már évek óta minden erejét mozgósította.

A clivedeni klikk nemcsak hogy nem

akár Szovjetország szövetségese lenni, de egy ilyen állásfoglalás lehetőségét is elhárítja. Nem hajlandó Oroszországnak sem katonai, sem diplomáciai győzelmet engedélyezni. Nem akarja tulságosan meggyöngyíteni a totális államokat, mert reméli hogy ezek háborút fognak viselni Oroszország ellen. Borzadással tekint a diktatórikus rendszerek összeomlásának lehetősége elé, mert attól tart, hogy forradalom követné ezt az összeomlást. Semhogy egy ilyen fejlődés lehetőségével szembenézzen, a clivedeni klikk inkább igyekszik kibékíteni a diktátorokat, az oroszországi utasok módszerét használva, akik ennivalót dobnak oda a farkasoknak, hogy egy időre távol-tartsák őket. Münchenről a következő vicc van forgalomban erre felé: Chamberlaun arra a kérdésre, hogy honnan fedezi a sok repülőgépen való utazás költségeit, ezt válaszolja: „Csekkkel fizetem.“ Ez a vicc illusztrálja a módot, ahogyan a clivedeni klikk a világ problémáit intézi. Azzal kezdtek, hogy Mandzsuriát odaadták Japánnak, kizárólag, mert az első lépést látták benne egy jövőbeni japán-orosz háború felé. Azóta a clivedeni klikk a farkasokat Észak-Kína, a központi Kína, majd Dél-Kína népével, Abesszinia népével, Spanyolország

A tavasz a szíveket fiatalítja...!

NIVEA krém a bőrt!

népével, Ausztria népével és Csehszlovákia népével táplálták. Ugy látszik, most Franciaország gyarmataival szeretnék táplálni őket és mi itt borzalommal kérdezzük, vajon Litvánia, Magyarország kerül-e sorra, vagy Ukrajna, Hollandia, Belgium, Dánia, vagy Svájc?

Szóval, drága Shaw, eljutottunk oda, hogy az osztag többet számít, mint az ország; midőn az angol konzervatívok inkább feláldoznák összes szövetségeseiket, semhogy csökkentsék Anglia, de a newyorki klivvárosok népe kizsákmányolásának lehetőségét is. Meg vannak rémülve és körömszakadtukból harcolnak, hogy megtartsák azt, amit még tudnak. De őszintén szólva nem hiszem, hogy önnek támogatnia kellene őket. Egynemely régi barátja boldogabb volna, ha ön kevesebbet látogatna el Clivedenbe.

A nyílt levélre Shaw a következő táviratban válaszolt:

„Drága Upton! A clivedeni legenda balga fecsegés, a maga levele világpolitika, persze a két dolognak nincs köze egymás hoz. Én és Nancy szavunkat adhatjuk a clivedeni balgaságot illetően. Stop Ön és én örökre a legjobb barátok vagyunk.“

Select Mozgó

NAGY VIGJÁTEK PREMIER!

Hollywoodi maharadzsa

szellemes, mulatságos fordulatokkal teli zenés vigjáték, főszerepekben:

Pat O'Brien, Margaret Lindsay

ZENE! TÁNC! FIATALSÁG! ZENE! VIGSÁG!

Hogyan történik a vállalkozók megadóztatása

Kilenc százalékban fogják megállapítani a vállalkozók haszonkulcsát

A múltban az építészeti és egyéb vállalkozókat mint szabad foglalkozású adófizetőket adóztatták meg. Ennek a rendszernek az egyenesadótörvény 1939. április elsején életbeléptetett módosítása véget vetett.

A módosított egyenesadótörvény értelmében a vállalkozóknak, legyenek azok egyéni, vagy kereskedelmi társaságok, a megkötött vállalati szerződéseket az aláírástól számított 30 napon belül be kell mutatniuk, egy adóvallomás csatolásával, az illetékes kivetési pénzügyigazgatóságokhoz. Az adó kivetésére az a pénzügyigazgatóság illetékes, amelynek területéhez az elvégzendő munkát tartozik.

Az adóvallomásban a következő adatokat kell feltüntetni: a vállalati szerződés értéke, a munkálatok természetét, a munkálatok befejezésére vonatkozó megállapodás, a munkálatok felhasználandó anyagok értéke és a munkabérek előirányzata, a végrehajtási költségek és végül a várható nyereség.

Minden vállalkozó köteles a munkálatokra nézve szerződést kötni.

A kivetési pénzügyigazgatóságok a körzeteikben dolgozó vállalkozókról kifőlon kimutatást vezetnek, amelyben feltüntetik az egyes vállalkozók által vállalt munkálatok összes adatait.

A vállalati szerződéseket alapján a vállalkozó hasznát, nyereségét a munkálatok értéke szerint állapítják meg, a pénzügyminisztérium által meghatározandó vállalkozói haszonkulcs segítségével. Ez a haszonkulcs minden vállalkozóra és minden vállalkozásra azonos lesz s így a vállalkozók költségvetéseik összeállításánál ezt a haszonkulcsot előzetesen figyelembe vehetik.

Jól értesült helyről szerzett információk szerint ezt a haszonkulcsot a pénzügyminisztérium kilenc százalékban állapítja meg.

Szobafestőt, mázolókat csak

Grátz-ot

Str. Memorandului 20.

Str. Filipescu 15. Telefon 35-70

Str. Filipescu 15. Telefon 35-70

Str. Filipescu 15. Telefon 35-70

Str. Filipescu 15. Telefon 35-70

Str. Filipescu 15. Telefon 35-70

HIREK

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső nemzeti ünnep miatt pénteken reggel a rendes időben jelenik meg.

— **Öfelsége metropolitai rangra emeli a valceai püspökséget.** Bucarestből jelentik: A tegnapi turnuseverini ünnepek alkalmával Öfelsége ígéretet tett arra, hogy a valceai püspökséget metropolitai rangra emelteti, amelynek hatáskörébe fog tartozni az argesi püspökség is.

— **Hatalmas robbanás egy tokiói celluloidgyárban.** Tokióból jelentik: Hatalmas robbanás történt egy celluloidgyárban, a főváros határában. Nyolcvan halottja és több mint 200 sebesültje van az explózióknak. Negyven ház hever romokban.

— **Befejeződött Szatmáron az állampolgársági listából kimaradtak összeírása.** Szatmárról jelentik: A városházán befejeződött az állampolgársági listából kimaradt szatmári polgárok összeírása. Mindössze 300 kérvényező iratait találta rendben a város illetékes ügyosztályvezetője. Ezeknek kérvényeit elfogadta. A többiek jelentkezését nem vette figyelembe. Szatmáron még a pótjelentkezés lezárása után is többszáz polgár maradt ki az állampolgársági listából. A most összeírt polgárok között egyenlő számban akadnak románok, zsidók és magyarok.

— **Tizezer főre emelkedett Temesváron az állampolgársági listából kimaradtak száma.** Temesvárról jelentik: Az Uj Kelet multiheti számában megírta, hogy a temesvári városházán tömegesen jelentkeznek utólagos összeírásra mindazok, akik 1924-ben kimaradtak az állampolgársági listából. A városi hivatalok külön ügyosztályt létesítettek a jelentkezők nagy száma miatt keletkezett munka zavartalan elvégzésére, de még így is lehetetlennek látszik, hogy a rövidre szabott határidőig, május 12-ig valamennyi jelentkező iratait átvizsgálják és a szükséges beiktatást megejtik. Az állampolgársági listából kimaradtak száma ugyanis jóval nagyobb, mint ahogyan azt eleinte gondolták. Mint megírtuk, mintegy 5-6000 főre becsülték a listából kimaradtakat, míg a megkezdett összeírási munkák során kiderült, hogy ez a szám mintegy tizezer főre fog emelkedni. Ilyen hatalmas tömeg összeírása a gyors közigazgatási apparátus mellett is jelentékeny időt igényel s ezért a város vezetősége kérelemmel fordult a belügyminiszterhez, hogy a jelentkezési határidőt hosszabbítsa meg. Előreláthatóan tehát egészen a hó végéig lehet majd jelentkezni a városházán az utólagos állampolgári összeírás ügyében.

MÁJUS 28-29: A BARISSZIA 12. JOM HAHTACHDUTHJA. Közöltük, hogy folyó hó 28-29-én tartja meg 12. Jom Hahtachduthját a Hitachduth Barisszia-Habonim. Ez a Jom Hahtachduth kiemelkedő esemény lesz a szervezet életében, amelynek fokozottabb lendületet kívánunk adni a mai időkből adódó történelmi feladatoknak megfelelően. A Jom Hahtachduthon ez alkalommal először fogja képviseltetni magát a Hitachduth-Poale Cion világszövetség telavivi és a romániai „Bijon Haarec” bukaresti központja. A Hitachduth vezetősége ezután is felhívja helyi szervezeteit, hogy sürgősen küldjék be szervezeti jelentéseiket és konferenciái javaslataikat. Közzöljük továbbá delegátusaink nevéit egy a clujji Maskiruttal, mint a temesvári rendezőbizottsággal Krausz Ernő Timisoara, (Uniunea Nationala Evreasca, Piata Plevnei 3.) és egyidejűleg jelentsék be a bizottságnak elhelyezési igényeiket.

— **Nem hajlják be a „Lugosi Textilipar R. T.” négy és félmillió lejes bírságát.** Temesvárról jelentik: Az Uj Kelet megírta már, hogy a bánági kerületi pénzügyi vezérfelügyelőség egy feljelentés alapján ellenőrzést tartott a Lugosi Textilipar Részvénytársaság telepén. A vizsgálat során a felügyelőség közgei megállapították, hogy a cég visszaéléseket követett el az adózás terén és ezért négy és félmillió lejes bírságot róttak ki. A súlyos bírság kivetése ellen a gyár fellebbezést jelentett be a törvényszékhez, egyben pedig panasszal élt a közigazgatási bíróságnál is. A temesvári tábla, mint közigazgatási bíróság most tárgyalta az ügyet, amelynek során a gyár a pénzügyi közegek eljárásának számos hibáját és tulkapasát kifogásolta, majd több bizonyítékot hozott fel annak igazolására, hogy nem történt adóügyi visszaélés. A tábla még nem hozott döntést az ügyben, közben azonban a törvényszék is foglalkozott a gyár fellebbezésével, majd úgy határozott, hogy ítéletét csak a táblai döntés elhangzása után hozza meg. Addigra azonban felfüggesztette a hatalmas összegű bírság behajtását.

— **Ünnepi istentisztelet.** Ma, május 10-én a nemzeti ünnep alkalmából ünnepi istentisztelet lesz délelőtt fél 11 órakor a Regele Ferdinand uti nagytemplomban, melyre a t. tagokat ezután is meghívja az előjáróság.

— **Ma, május 10-én délelőtt fél 11 órakor ünnepi istentisztelet lesz az ort. zsidó hitközség parisszai nagytemplomában, amelyhez a t. tagok ezután is meghívóznak.**

— **Az Országör Szervezetével fogják ellátni az egyedárusítási cikkeket.** Bucarestből jelentik: Királyi dekretum útján a Straja Tárii javainak, kiadványainak és monopóliumainak igazgatását a „Directia Commerciala a bunurilor Straja Tarii”-ra bízták. Az egyedárusítási cikkeket az Országör Szervezetével fogják ellátni, amelyek utánzást 10-100.000 lej pénzbírsággal fogják büntetni. Azokat, akik törvényes engedéllyel bírnak a monopolizált cikkek forgalombahozatalára, de a megállapítottól magasabb áron teszik ezt, 1-20.000 lej bírsággal sújtják.

— **GALIL-EST A CORCORDIA CLUB-BAN.** A Keren Kayemeth clujji bizottsága f. hó 11-én este 9 órakor a Concordia Club helyiségében Galil-estélyt rendez, melyre ezután hívja meg Kolozsvár város zsidó társadalmát. Az est keretében Dachner Klara asszony és Juszt Moseh, a központi KKL iroda delegátusai szólnak fel.

— **Talumd-egylet Glasner Mose emlékére.** Vasárnap este emelkedett szellemű zsidó kultúrnapot tartott a kolozsvári Bét Avrom templom új bet hamdrasában. A templom egyesület kebelében működő Misnajokcheva ugyanis elkészült új alapszabályaival, amelyek szerint ezt a kulturális központot Mose Smul Glasner, néhai főrabbi emlékére nevezték el. Ebből az alkalomból szijum-ünnepet is tartottak, amelyre a tagok nagy számban jelentek meg. Mincha ima után az egyület fiatal rabbija, Löwy Ezriel mélyenjáró beszédben mutatott rá a hagyományos zsidó ismeretek, főleg a misna tanulásának lelket és karaktert formáló hatására, amire soha olyan szükség nem mutatkozott, mint zaklatott napjainkban, amikor a lélek ösztönösen keresi a maga egyensúlyát. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Löwy Mose rabbi és Hirsch Hermann hittanár méltatta nagy érdeklődés közepette az alkalom jelentőségét.

— **Feltesztelték a semmitörvényességhez a milliomos hóstáti asszony halálaitól gyilkosságát fellebbezését.** Govor Pál, a milliomos özvegy hóstáti asszony rablógyilkosa, mint megírtuk, fellebbezett a halálos ítélet ellen. Fellebbezését és a tárgyalás ügycsomóját a büntetőtábla tegnap felterjesztette a semmitörvényességhez, amely felülvizsgálja az ítéletet, hogy nincsenek-e formai hibák. Abban az esetben, ha a halálos ítélet jogerőre emelkedik, az elítéltnak joga van 48 órán belül királyi kegyelmet kérni. A kegyelmi kérelmet az igazságügyminiszter juttatja el Öfelségéhez. Abban az esetben, ha a kegyelmi kérelmet elutasítják, a kivégzést abban a városban kell megtartani, amelynek törvényszéke meghozta a halálos ítéletet.

— **Orvosi hír.** Dr. Ligeti Sándorné Somogyi Ilona dr szemorvos szabadságáról hazaérkezett és rendelését ismét megkezdte. Cluj, Str. Memorandului 27. Telefon 36-15.

— **Angliában lezuhant egy iskolai repülőgép.** Londonból jelentik: Stutton mellett (Lincolnshire) lezuhant egy iskolai repülőgép, két utasa meghalt. Horley közelében (Surrey) két gép összeütközött a levegőben. Két pilóta és egy utas meghalt.

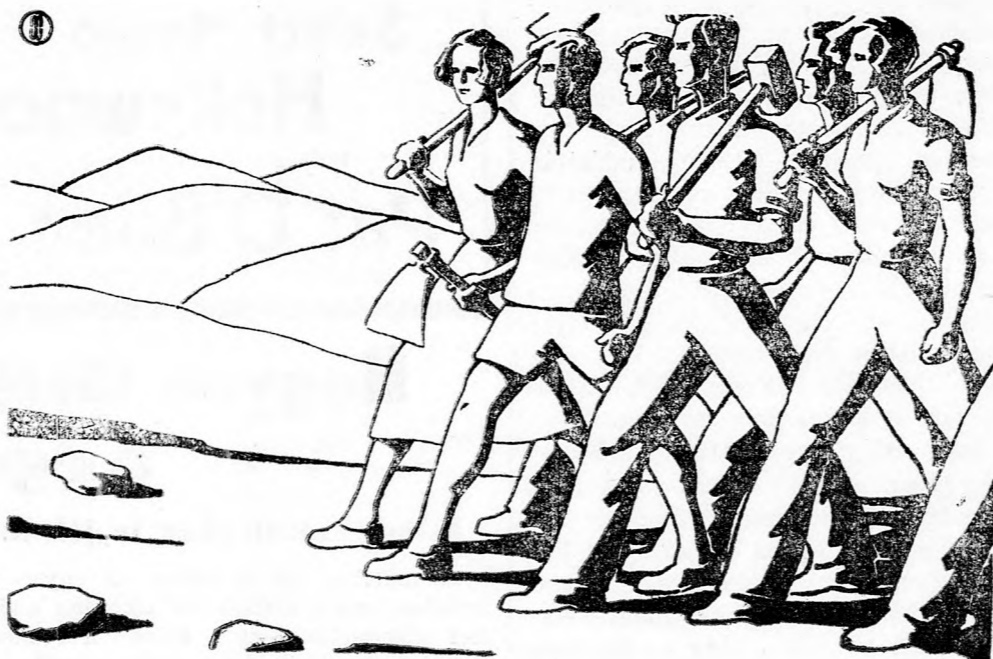
— **Eljegyzés.** Fried Samu Simleul Silvaniei és Berger Mancu Oradea jegyesek. M. k. é. h.

— **Göring marsall Valenciába utazott.** San Remóból jelentik: Göring marsall felszállt a Huascaran hajóra, amely utnak indult Valencia felé.

— **Letartóztatták a ploesti feleséggyilkost.** Bucarestből jelentik: A ploesti rendőrség letartóztatta Radu Cavaset, aki elmúlt karácsony harmadnapján borzalmas kegyetlenséggel ölte meg feleségét.

— **Balbo marsall Faruk királynál.** Kairóból jelentik: Faruk király ma fogadja Balbo marsallt, Tripolisz kormányzóját.

Hazát adjatok a németországi zsidó ifjuságnak!

Adjátok nekik Erec Jisraelt!

Galileában van hely.

Segítsétek elő e föld megszerzését!

A Keren Kajemet Löjiszrael utján

— **A Galil-akció hírei.** A néhány nap óta folyamatban levő Galil-akció a legbiztosabb eredményeket érte el eddig. Clara Dachner delegátusnő s az öt kísérő helybeli cionisták minden egyes látogatása beváltotta a hozzáfűzött reményeket. — Az akció keretében szombaton délután 5 órakor a Poale Cedek templomban a mincha ima keretében nagyszámú hallgatóság előtt a kolozsvári Mizrach-i szervezet rendezésében többen felszóltak s a Galil megváltásának fontosságáról emlékeztetnek meg. A megnyitó beszédet dr. Glasner Izáák ügyvéd, a Mizrach-i kolozsvári elnöke tartotta meg, utána Glasner Benjamin feszült érdeklődés mellett tartotta meg előadását Nachmanidesről, aki tudvalegőleg élete jelentős részét Palesztinában töltötte, miután a tortosai hitvita után, becstelenséget nyílt állásfoglalása miatt, Spanyolországból menekülnie kellett. De Nachmanides palesztinai tartózkodása nemcsak e nagy tudós egyénisége megismerése során bír érdekes-séggel, hanem egybeesik az Európa egy részét felülő tátrajárás következtében létrejött palesztinai zsidó településsel. Klein Eljáhu kidomborította a Galil-akció fontosságát, különösen a vallásos zsidóság szempontjából, melynek a „Machleket Charedim” útján intenzíven kell belekapcsolódnia az akcióba, hogy ezzel is segítsék a Galil megváltásának művét, mely a misna, a jeruzsálemi talmud, a midras irodalom és a Schulhan Aruch keletkezési helye. — Vasárnap délután a Nase Hamizrach-i vallásos zsidó nők mizrachista szervezetében Lág baomer ünnepély keretében szintén a Galil problémájával foglalkoztak a jelenlevők. A zsidó nők e vallásos rétege is tanúbizonyságot tett arról, hogy megértve az idők szellemét, szent kötelessége magát a cionista eszme és gyakorlati munka szolgálatába helyezni. Rosenfeldné Winkler Janka elnöknő megnyitójában melegen üdvözölte a megjelent vendégeket és rámutatott arra, hogy a vezetése alatt álló fiatal szervezet hívó szóra mindig ott volt és ott lesz, ahol tőle cionista munkát követelnek. Dr. Mózes László, a szövetség főtitkára a központ üdvözlését tolmácsolta, egyben felhívta a hallgatóságot figyelmeztető most folyó sélakcióra. Dr. Glasner Izáák mélyenszántó előadásában a Lág baomer történeti jelentőségét vázolta, konkluziókat vonva le a jelen számára. Dachner Clara asszony, a Galil-akció idej delegátusa, a zsidó nő feladatairól tartott előadást. Vázolta az ereli nő hősiességét, kinek példáját követve a galuti zsidó asszonynak is ugyanolyan hősiességet kell mutatnia. Juszt Mose, a Mizrach-i országos elnöke az általa levezetendő Galil-akcióit vázolta a vallásos zsidóság szempontjából. Felkérte a zsidó asszonyokat, hogy vigyék bele köreikbe a Galil megváltásának gondolatát. Klein Eljáhu a zsidó lélek intenzitásával beszélt rámutatva arra, hogy a megértett eszme szolgálatában csodákat tud művelni. Ezen intenzitást reklamáta a zsidó asszonyoknál a Galil-akció számára. Rosenfeldné W. Janka zárószavaival az ünnepély emelkedett hangulatban végződött. A háziasszonyi tisztséget Czodik Károlyné, Hirsch Mórné, Léb Belláné és Frenkel Hermanné a legnagyobb körültekintéssel látták el.

A legnagyobb azonban éppen az a földtől való merész ügyi miniszter a dik birodalom megparaszt hagyta el városokba.

— **Ingatlan ellenőrzési törvény 9. § alapján** a lakrészek számozott táblával látandók el. Ezen táblák zománcozott, szabályos, tartós kivitelben Boros papirkereskedésben (C. Regele Ferdinand 2) beszerezhetők.

— **Orvosi hír.** Dr. Herskovits röntgenológus kórházi főorvos magánrendelőjével Str. Regala 2. számú házba költözött. Telefon: 66-79.

— **A egészségügyi illetékek kivetése.** Az egészségügyi ellenőrzési illetékek (taxa sanitara) kivetése a legtöbb városban megkezdődött. Az illetékek kivetésének alapját az üzletbér képezi, amely házbérszerződéssel igazolandó. Az illetékek a következők: Kiskereskedők — a törvény 4. cikke szerint — az üzletbér egy százalékát fizetik illetékként. A végrehajtási utasítás 7. szakasza értelmében: a) egy százalékkal rovandók meg a detailadással foglalkozó kereskedelmi üzletek. b) Két százalékkal a mindenféle irodák, kézműipari műhelyek és kisipari műhelyek 5 lóerőig; látványossági helyiségek, fürdők, szállodák, garázsok és mindenféle áru, vagy anyagraktárak, valamint minden más hasonló vállalat. c) Három százalékkal a fogyasztási helyiségek, ellátással egybekötött butorozott szobák, élelmiszeri cikkek eladásával foglalkozó ierakatok (depozite), valamint az összes gyárak és iparvállalatok.

EGYESÜLETI ÉLET

— **A Goldmark Filharmóniai Társaság** értesíti tagjait, hogy holnap, csütörtökön este 9 órai kezdettel próbát tart, amelyre a tagok pontos megjelenését kéri.

Nem le

Berlin, május 9. előtt 1,600.000 ké... (Németországban... ezer ebből megszű... amikor az illetéke... rost „kifésülnek”,... kezhetik többé va... tósági szakembere... használgják fel. Pe... ró tőkéről van sz... ha meggondoljuk,... között csak bukás... nik így el a hatós... amelyet a kisipar... szemlélő tapasztal... szén a nemzeti sz... pontból álló progr... dól az is, hogy az... megteremtésére az... játitják az árház... kisiparosoknak ad... ben a német áruh... ki, az országban... egy Frowein nevé... alatt állanak, hat... ságban tag ez az... talata, az Epa-Ko... talékok fizetett el... ben fizetett nulla... adók és az árak e... nő dőfést a kiske... sésen a tömegcikk... tiúnó a kereseti leh... például köztudom... reskedelemben —... fűszereseknél —... Ezzel szemben a v... százalék. kukornák... 10-12 százalék a... ring marsall lapja... hogy a tömegcikk... eladási különbözet... előállításai ár sine... keressen itt tehát... természetes, hogy... kisüzlet nem renta... egzisztencia csukt... nem várva be a ki...

A legnagyobb azonban éppen az a földtől való merész ügyi miniszter a dik birodalom megparaszt hagyta el városokba.

Megállapították, nem lehet jelszavokai mélyebben felelő, hogy a Hitler-ifjú tendőre mezőgazdaságsegédkeznek a gazdaság” nem lehetett ifjusággal. Mult é számlálást tartott nek során, többek tejelő tehének száment vissza, ez 30 ezer tonna vaj kiöt százalékát. Meilyamatoss menükül be döntheti a bírónősen ami a marhánóhust és disznós...

A földművesek keztek az ipari céott a kereseti viszazonban nemcsak rasztjai tudultak önálló gazdák is törvény behozatal parasztfü kezébe jog és második h kell valamit leadi szülöttön kívül a érdeke nincsen kban, ahol anyagi va vannak. Ehhez kisbirtokok végre nak, de ennek ve csak a legkivétel paraszt, éppen em szor, a kitünő néta meg, hogy míg pi munka 25 száben, tekintettel a nyek piaci jelentő

SPORT

Ma teljes fordulóval folytatják a Nemzeti Bajnokság küzdelmét

Cluj, május 9. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság küzdelmét ma teljes fordulóval folytatják. A fordulón szereplő mérkőzések jórészt mind érdekes küzdelmet ígérnek, kiemelkedő azonban alig akad. Sima, meglepetésmérkőzésre van kilátás — a papírforma szerint. A részletes program a következő:

Bucuresti: Sportul Studentesc—Gloria, bíró Stanciu, Venus—Juventus, Muresan A.
Nagybánya: Kinizsi—FC Carpati, dr Rusu.
Temesvár: UDR—Ripensia, T. Ilescu.
Arad: Rapid—AMTE, dr Morar Nagyvárad.

Kolozsvár: Tricolor Ploesti—Victoria, Gh. Busa Bucuresti.

A Nemzeti Bajnokság B) küzdelme során Erdélyben a következő mérkőzések kerülnek eldöntésre:

Aranyosgyéres: Törekvés — Sodronyipar, bíró Raab.

Nagykaroly: Universitatea—Victoria, Soran.

Nagyszeben: Mures—HTV, Petric.

Marosvásárhely: Crisana—Monopol, dr Ciurel.

Craiova: Minerul—Rovine Grivita, Ceau-reanu.

Piski: TMAC—CFR Piski, Pálffy Arad.

Mi újság a sportvilágban?

Az új török sportfőhatóság nagy munkába kezdett. Egész sereg sportvezetőt neveztek ki. Megkezdik a sporttelepek, uszodák és sportcsarnokok építését. A legnagyobb felhajtást keltő hír ez volt a török lapokban: „A sportfőhatóság közbenjárására ezentul megengedik a török nőknek, hogy az ökölvívó- és birkózómérkőzéseket végignézzék”. Ez ugyanis eddig tilos volt a török hölgyek számára.

Az amerikai lapokban kedvelt rovat az adóhivataltól kapott adatok felsorolása. Az elmúlt hetekben például napvilágot látott az az „újság”, hogy mennyit keresnek az Amerikában lehetetlenül népszerű baseball játékosai és vezetői. A játékosok közül a legnagyobb fizetése Louis Gehringnek, a Newyork Yankees játékosának van: évi 36 ezer dollár. De még ennél is többet keres Branch Ricky, a St. Louis Cardinal alelnöke, akinek az évi fizetése 43.300 dollár. (Mennyit kereshet ennek az egyesületnek az elnöke?..)

Ceylon is jelentkezett az 1940. évi olimpiai küzdelmekre.

Az angol hivatásos futballisták egyesülete a következő követelésekkel állt elő:

1. A játékosokkal csak egyéves szerződéseket kössenek.
2. A legkisebb heti fizetés 4 font.
3. A teljes fizetés már az edzések alatt adják, ne csak a bajnokság megkezdésétől.
4. A sérült játékos legalább 3 fontot kapjon hetenként.
5. Az a játékos, aki sérülése miatt többé nem játszhat, kapjon 1000 font végkielégítést.
6. Ha az 1. pontban foglalt követelést nem teljesíti az egyesület, a játékos elmehet.
7. Az átadott játékos kapjon az érte kapott összegből 20 százalékot (5000 fontig), vagy 10 százalékot (5000 fonton felül).
8. A jutalompenzt emeljék kétszeresére.

Amerika igen lázasan keresi Budge utódját a Davis Cup csapata számára. A los-angelesi versenyen feltűnt egy új tehetség: a kaliforniai Welby van Horn. A 19 éves ifjú a versenyen legyőzte Tidballt, akit pedig már-már beállítottak a Davis Cup-csapatba. Csak egy baj van Hornnal. A fiú tájékoztatlan edzésapja ugyanis megkérdezte a teniszszövetségtől:

— Mennyit lehet keresni azon Davis Cup-on?

Most igyekeznek rábeszélni Horn-papát, hogy fiát csak akkor adja profinak, ha már világhírűvé vált.

Angol regények, szótárak, szakkönyvek, londoni kiadásban, pompás kiállításban Lepage-nál. Mitchell: Gene with the wind. Tűzgyökér, 800 lap, vászonkötésben 300 lej. Postán utánvétel. Kérjen Lepage-tól Cluj-Kvár angol jegyzéket, közölve, hogy milyen könyvek érdekel.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Ma délután félhatkor: Francia szobalány olcsó helyárrakkal

A mai ünneppon, a Teatrul Munca si voce buná előadásai miatt, színtársulatunk csak egy előadást tart. Délután félhatkor a

szezon nagy vigjáték slágere, a Francia szobalány kerül színpadra olcsó helyárrakkal.

Megersértették a minisztériumot

Csütörtökön este kerül bemutatásra Pierre Weber és L. Maerker nagyszerű zenés vigjátéka, a Megersértették a minisztériumot, amely a kolozsvári tavaszi szezonnak utolsó újdonsága lesz. Külön érdekessége az előadásnak a színház prózai együttesének vendég szereplése ebben az izig-vérig franciás szellemességű és mulattató darabban, mely egy pár ragyogó és fülbemésző finom zene-számmal van tarkítva és amely alkalmat ad az együttesnek, hogy új oldaláról mutakozzék be a közönség előtt. Jókedvvel és lelkes ambícióval készülnek az együttes tagjai a Megersértették a minisztériumot bemutatójára, amelynek frappáns és érdekfeszítő meséje,

kacagató jelenete és jobbnál-jobb szerepei biztos sikert jelentenek.

A zenés vigjáték két főszerepében Fényes Alice és Kovács György fognak mint énekes partnerek taposkat aratni, de mellettük jelentős és hálás feladathoz jutnak Paál Magda, Feledi Éva, Faludi Márta, Tóth Elek, Nagy István, Mészáros Béla, Lantos Béla stb.

A Megersértették a minisztériumot pénteken szombaton este és vasárnap délután és este is színpadon kerül előadásra és egyben a kolozsvári tavaszi szezon befejezése is lesz.

HETI MŰSOR:

Szerda fél 3 és fél 9: Teatrul Muncá si voce buná előadásai.

Szerda d. u. fél 6: Francia szobalány. (Olcsó helyárrakkal.)

Csütörtök 9: Megersértették a minisztériumot.

(Pierre Weber legújabb, nagyszerű zenés vigjátéka. Fordította: Stella Adorján. Zenéjét szerezte: L. Haerker. Főszereplők: Fényes Alice, Paál Magda, Feledi Éva, Faludi Márta, Kovács György, Nagy István, Tóth Elek, Mészáros Béla, Lantos Béla, stb. Rendező: Szabados Árpád. Betanította Szabó Ica. A premieràzők helyeit kedd délig fenntartja a pénztár.)

Péntek 9: Megersértették a minisztériumot.

(A rendes bérlők helyeit szerda délig fenntartja a pénztár.)

Szombat 9: Megersértették a minisztériumot.

Vasárnap d. u. 3: Francia szobalány. (35-öd-ször. Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Megersértették a minisztériumot.

Vasárnap este 9: Megersértették a minisztériumot.

(A tavaszi évad záróelőadása, az együttes bucsuja.)

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Hőfihérics és a hét törpe. Walt Disney végig színes rajzfilmje, eredeti angol változatban. Szébb, mint a legszebb tündérmese.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Minden idők legszebb dzsungelfilmjének premierje. I rész: Dzsungel Jim. Eddig nem látott izgalmas kalandok az afrikai őserdő mélyén. Vadállatok, Kalandok. Izgalmas jelenetek sorozata. Eredeti felvételek. Főszerepben a legjobb amerikai művészek.

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Hollywoodi maharadzsa. Mulatságos zenés vigjáték, főszerepben: Pat O'Brien, Margaret Sullivan.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

A csábító. Ohnet világhírű regénye filmen. Serge Panine. Színhely: Cote d'Azur, Montecarlo, Nizza, Cannes. Főszereplők: Francoise Rosay, Pierre Renoir, Troubetzkoy orosz nagyherceg.

RIO MOZGÓ MŰSORA:

Ma 3, 6 és 9 órakor! Két sláger! Egy helyár! I. A keresztes jegyében. Monumentális rendezésű film. Fősz.: Claudette Colbert, Elisa Landi és Frederic March. II. A kis kapitány. Shirley Temple leg-bájosabb filmje. Partnerrel: Guy Kibbee és Slim Summerville. III. Journal.

külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Balalajkzene. 13.40: Hírek. 14: Beszkárt-zene. 15.30: Hírek. 18.45: Cigányzene. 20.15: Hírek. 21.50: A rádió szalonzenekara. 22.40: Hírek. 23: Zongorahármas. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Péntek, május 12.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Katonazene. 19: Időszaki anyag. 19.15: Hanglemezek. 20: Feloivasás. 20.15: Román balladák. 20.40: Hanglemezek. 21: Rádiózenekar, Brozua tenor közreműködésével. Majd a hangverseny szünetében kb. 22: Hírek. Utána 22.15: A rádiózenekar hangversenyének folytatása Tassian szoprán közreműködésével. 23: Hírek. 23.15: Vendéglői zene. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. — 18.10: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 21.40: Gítárest. 22.40: Hírek. 23: Jazz. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Csütörtök, május 11.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Gyermekóra. 19: Időszaki anyag. 19.17: Tánccsere. 20: Feloivasás. 20.15: Olasz énekesek hanglemezei. 21: Dvorszák hanglemezek. 22.40: Éneklőférfész. 23: Hírek. 23.15: Vendéglői zene. Majd hírek

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

L. J. Arad. Szíveskedjék akár valamelyik zsidó könyvkereskedésnek felajánlani eladás végett, akár lapunk útján hirdetés feladni. Szíveskedjék esetleg közölni, milyen összeget szeretne ezen kétségtelen értékes könyveket elérni?

A nyerskoszt és a gyomorhajók

Mintegy egy-két évtizede valóságos szektája alakult ki a nyerskosztosoknak, akik azt hirdetik, hogy az emésztőszervi megbetegedések, sőt az összes betegségek elkerülhetők és meggyógyíthatók nyerskosztos életmóddal. Attól eltekintve, hogy ez az életmód borzasztó önmegtartóztatást kíván, a siker nem százszázalékos. Ime mit ír dr Vancea József, Tg-Mures, Str. Stefan cel Mare 14.

„Mint hogy tíz éve követem a nyerskosztosok tanácsát, húst ma sem eszem. Valóban megszabadultam nagyon sok szenvedéstől, azonban ideges gyomorhajom nem múlt el. A szigorú étrendtől való legkisebb eltérés is fájdalmakat, szédülést, görcsöket okozott. Ellenben két üveg Gastro-D. elfogyasztása után teljesen megszűntek emésztőszervi panaszaim, nem érzek sem szédülést, sem görcsöket, ideges gyomorhajomból tökéletesen kigyógyultam. Nem mulasztatom el kijelenteni, hogy tökéletesen meg vagyok elégedve az elért eredménnyel. A gyógyszer hatása igazán meglepő. A „Gastro-D.” kezelés törhetetlen híve vagyok és meg vagyok győződve arról, hogy ez a gyógyszer az összes emésztőszervi betegségeknel, eddig soha nem tapasztalt, kedvező hatást fejt ki”. A fenti sorokhoz nem kell kommentár.

Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett. Császár E. gyógyszerárában Bucuresti, Calea Victoriei 124.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 10 lej. Alástkeresők, üdülőhelyek és fürdőhirdetéseit, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közzétehetjük. Jelleges levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózzott leveleket továbbítunk.

Terhes nők vizeletét elsőtől ötödik hónapig vesszük, kilogrammonként tíz lejért. Közlebebit Dr Vitályos orvosnál Calea Regele Ferdinand 62.

Butorszállítást, csomagolást Bucurestiben szakszerűen teljesít helyben, vidékre, külföldre butorszállítóokcsiban, liftvanban is. Mandler, Calea Mosilor 23. Telefon 4-05-41.

Tanítványképzés! Kosmetika „Boté” Hamburg M. Reg. Ferdinand 34. II. Telefon 20-11.

Feltétlenül intelligens, megbízható nevelőnek keresek 2 éves gyermek mellé. Részletes ajánlatokat Bartók Imre Sándorion. Jud. Ciuc.

Vendéglős házaspár (a nő elsőrendű főzőnő) a nyári szezonra (esetleg állandóra) klub, fürdő- vagy nyaralóhelyen levő orth. kóser konyha vezetését vállalja. Megkeresését „Eletlehetőség” jellegre a kiadóba.

Kereskedők, iparosok kötelező könyvelését jutányosan vezeti autorizált könyvelő. Cimeket a kiadóba kérem.

Amatőr felvételeket szakszerűen kidolgoz Dor illatszertár fotoosztálya. Cluj, Piata Unirii 6.

Könyv-papír és játékkereskedés erdélyi nagyobb városban átadó. Cimeket „Biztos megélhetés” jellegre kiadóhivatalunk továbbít.

Fordítás bármely nyelven, másolás Dr Mandel Fordító Irodában Str. Memorandul 24.

Nagyvárosban 50 éve fennálló nagyforgalmu fűszer-csemegeüzlet munkamegosztás miatt

Tökés társat keres

Szakmabeli előnyben. Ajánlatokat „Coloniale” jellegre kiadóhivatalunk továbbít.

Az ó

Az ómer szónak jelent és ürmértéket hol a másik értelemben állapítja meg. A jelentésében kell a s

Ismerünk ómer-áldozatát 9-14. versárpakévet lengették. pok, adkhez a földvesek elhozták, hogy Az ómer-áldozat ber „sabbatra” következő „sabbat” alatt nem tti, hanem minden mben az esetben Pészvezésben. Tehát a napja, az első chonapja.

Igy az ósi, a per kim más nézetet v alatt egyes-egyedül hez képest az ómer-áldozata a pészachi utvetkező napon, csabe.

A sabbat szó küllik, mikor kezöjük számlálást és mikonepe.

A Tóra ugyanis elő és Devarim 16. 9), h naptól kezdve hét t A perusim szerint ez ünnep 2. napján kezd rint a pészach első napon. Szerintük Sa ómer-számlálás keznapra esik, csakis va a sabbat különböző minden ünnep, csakis Nyilvánvaló, hogy ennek a számlálásnak kezdődik, amelyiken kéve, vagyis ómer-áldozat.

Az ómer-számlálás manapság. Mert rá ezeken a napokon rag mud elmondja (jevan tanítványa volt a Antpatrizsig”, vagyis tártatól az északi hatáht. Miért? Mert n Van, aki ezt a horgyarazza, hogy a B jén pártokra szakadt serege, s hogy a felk at vallott kudarcot.

De az első kereszt ténetsen az ómer-nig a zsidóságban és ezekre a napokra bor A gyász e napjabb tés, tilos a nyiratkoz 33. napja szakítja fé ómer a neve. (Lág: Ezen a napon megsz Ennek folytán mind mekek örömmünnepe a ben szünetel a tanítá nak a szabadba, játé keleti zsidóknál — ez ből esetleg nem, lega lag-beómeren játszó nyilakkal és ijjal fert tanítványai.

Lágbeómerre esik chájnak, a 2. századba zeltja, amit sirjánál, ban nagy ünnepségek későbbes időkben. Sőt a közeli országok távolföldi zsidók is néhány év előtt a sir

A híres meroni hadak-ál-val kezdődtek létkünnep előestéjén. lyeznek magas oszlop ünnepséget Moritz Zó zkenőket és egyéb az olajba és meggyű ródott tömeg egész é környékén, s ott tart nak, szent énekeket cokat járnak és üdv Reggel összegyűljk táján és ott nyírják De nemcsak Palest nál is megülük a Ze zeitját. Temérdek s napon a bethamidrás első hajnyárs szokása. A Hadakát sokan David Frischmann és J. Agnon novella-ripor Sziklák között járo haladók előre — írja vagyok. Előttöm arab utat mutatja. Két ór tuk Cefat-ot, a sötét

Az ómer-számlálás idejéről

Az ómer szónak kettős a jelentése. Kévt jelent és úrmérték is. A Tóra hol az egyik, hol a másik értelemben használja és a tradíció állapítja meg, hogy történetesen melyik jelentésében kell a szót alkalmaznunk.

Ismerünk ómer-áldozatot. Vajkára 23. fejezetének 9-14. verse írja elő. Az első érett árpakévet lengették meg az oltár előtt a papok, akikhez a föld terméséért hálás földművesek elhozta, hogy hódoljanak az Urnak. Az ómer-áldozat bemutatásának időpontja a „sabbatra következő nap” volt. A tradíció „sabbat” alatt nemcsak a hetedik napot érti, hanem minden munkaszüneti napot. Ebben az esetben Pézsach értendő sabbat elnevezésen. Tehát a pézsachi ünnep második napja, az első chol-u-moed az ómer-áldozat napja.

Igy az ősi, a perusim felfogás. A caddukim más nézetet voltak. Szerintük sabbat alatt egyes-egyedül a szombat érthető. Ehhez képest az ómer-áldozat, az árpakéve áldozata a pézsachi ünnep első sabbatjára következő napon, csakis vasárnap mutatandó be.

A sabbat szó különböző értelmezésén mulik, mikor kezdjük az ugynevezett ómer-számlálást és mikorra esik a Sabbuot ünnepe.

A Tóra ugyanis előírja (Vajkára 23. 15-16 és Devarim 16. 9), hogy Sabbatra következő naptól kezdve hét teljes hetet számoljunk. A perusim szerint az a számlálás a pézsachi ünnep 2. napján kezdődik, a caddukim szerint a pézsach első sabbatjára következő napon. Szerintük Sabbuot ünnepe, amely az ómer-számlálás kezdetétől számított 50. ik napra esik, csakis vasárnap tartható. A vita a sabbat különböző értelmezésén mulik: minden ünnep, csakis szombat.

Nyilvánvaló, hogy miért ómer-számlálás ennek a számlálás neve: Azon a napon kezdődik, amelyiken az árpa-áldozatot, a kéve, vagyis ómer-áldozatot bemutatják.

Az ómer-számlálás napjai a gyász napjai manapság. Mert rabbi Akiva tanítványait ezeken a napokon ragadta el a halál. A Talmud elmondja (jevamat 62 b), hogy 12 ezer tanítványa volt a mesternek „Gabbatától Antpatriszig”, vagyis Palesztinának déli határától az északi határáig. Valamennyi meghalt. Miért? Mert nem tisztelték egymást.

Van, aki ezt a homályos közlést úgy magyarázza, hogy a Bar-Kochba felkelés idején pártokra szakadt rabbi Akiva tanítvány-serege, s hogy a felkelés e pártoskodás miatt vallott kudarcot.

De az első keresztesháború (1096) is történetesen az ómer-napjaiban pusztított végig a zsidóságon és fokozta a gyászt, ami ezekre a napokra borul.

A gyász e napjaiban tilos a házasságkötés, tilos a nyiratkozás. A tilalmat az ómer 33. napja szakítja félbe. E napnak lág be-ómer a neve. (Lág: lámed gimmel, azaz 33.) Ezen a napon megszűnt a pusztító járvány. Ennek folytán mindenekelőtt az iskolás gyermekek örömmel ünnepelték a lág beómer. A chederben szünetelt a tanítás, a gyerekek kirándulnak a szabadba, játékokkal szórakoznak. A keleti zsidóknál — ezt, ha közvetlen forrásból esetleg nem, legalább is Sólem Aléchem lág-beómeren játszó novellájából tudjuk — nyilakkal és ijjal fegyverkeznek fel a cheder tanítványai.

Lágbeómerre esik rabbi Simon bar Jochánján, a 2. században élt tanítvánka. Jahzeitja, amit sirjánál, a Cefat melletti Meronban nagy ünnepek között ült meg a békességesebb időkben Palesztina zsidósága. Sőt a közeli országok zsidói, néha afrikai és távolvársai zsidói is elzarándokoltak még néhány év előtt a sirhoz.

A híres meroni Jahzeit-ünnepek a hadlaká-ral kezdődtek, tüzzujtással az emlékünnap előestéjén. Telihordókkal olajat helyeznek magas oszlopokra — írja le ezt az ünnepeket Moritz Zobel —, drága selyemkendőket és egyéb ruhadarabokat mártanak az olajba és meggyújtják őket. Az összeverődött tömeg egész éjszaka ottvirraszt a sir környékén, s ott tart ki másnap is. Imádkoznak, szent énekeket fújnak, eksztatikus táncokat járnak és üdriváltságokat hallatnak. Reggel összegyűjtik a kisgyermeket a sir táján és ott nyírják le először a hajukat.

De nemcsak Palesztinában, a keleti-zsidóknál is megülik a Zohár szerzőjének Jahzeitjét. Temérdek gyertya gyul ki ezen a napon a bethamidráskokban és itt is divik az első hajnyrs szokása.

A Hadlaká sokan leirták már. Érdekes a David Frischmann és az újabbak közül a S. J. Agnon novella-riportázsa róla.

Sziklák között járok, egyre nehezebben haladok előre — írja Frischmann — fáradt vagyok. Előttém arab legény szamararagol, az utat mutatja. Két órája már, hogy elhagyjuk Cefat-ot, a sötétség kezd rátelepedni a

sziklákra, alig látok már. Elvesztettem szem elől az arabomat is, taláalomra megyek, lehet, hogy eltévedtem. Egyszerre fény lángol fel az éjszakában. Fellángol és kialszik. Hogy egy perc múlva ezerszeresen megerősödvé újra kigyulladjon. Minden világos lett körülöttem. Messziről éneket hallok és megértem ezeket a szokat: Bar Jocháj, asrecha. Megjöttem Meronba. Néhány pillanat múlva ezernyi ezer ember között vagyok, akik itt összeverődtek. Egyszerre a kiabálásuk. Csak nagynehezen jutok be az imaház előudvarába, amit Simon bar Jocháj és fiának, Eleazárnak sirja felett emeltek. Lángtenger fogad, megszámlálhatatlan gyertya, fáklya ég itten. A nagy tolongásban nem tudok mozdulni, hagyom, hogy magával sodorjon a tömeg. Táncra kelnek. Szefárd és áskénáz zsidók járnak, jemeniták és bucharai zsidók is vannak közöttük. De néhány arab is beállt a táncolók közé. Az áradat a sirokhoz sodor. Az első helyiségben áll rabbi Eleazár kőszarkofágja. Balra ettől a helyiségtől van Bar Jocháj sirböltje. Vaskerítés veszi körül a koporsóját. Százszámra lángolnak a gyertyák körülötte. A földön sereg ember kucrog: a Zohárt olvassgatják, rabbi Simon bar Jocháj könyvét, a kabbala főművét. A tolongás még nagyobb lesz. Egyre nagyobb embertömegek nyomulnak előre. Már nem járnak, — táncolnak. Már nem beszélnek, — énekelnek. Kicsiny meg nagy csoportok táncolnak, van aki egyedül járja, ha hely kerül számára. Az egyik nőtára gyujt: Igy szót rabbi Akiva. Mire a tömeg: Udv neked Izrael. Az előimádkozó folytatja: És mondá az Ur Jáákovnak. Mire a kórus rávágja: Ne félj, szolgám, Jáákov.

A tömeg kitáncol a templomból, összeverődik az előtte elterülő térségen és folytatja a táncot. Pereg a dob, rikolt a furulya, ciripel a hegedű. Hébe-hóba örömlövések dörögnek a zenébe. Fáklyák világítják meg a táncolókat. Az arabok meztelen kardokkal ropják a táncot, fejkendőjük lebeg a szélben. A vigasság felérkezt a tetőpontjára.

Tévedés. Csak most jön a tetőpont. Éjfél-tájt a ház fedelére másznak fel a zarándokok. Előttük egy aggastyán halad. Őt illeti meg a jog, hogy az első fáklyát felgyújtsa. A háztetőn hatalmas kókád áll. Telistele van olajjal. Tarka selyemkendők, fáklyák, sapkák, gyermekingesek uszkálnak benne. Drága portéka is akad közöttük: arannyal, ezüsttel himzett homli. Gazdag bucsujárók adománya. Az aggastyán bemártja botján az olajba, kihalász belőle valamilyen szőttest és meggyújtja a viaszgyertyájával. A láng felcsap. Ugyanebben a percben meggyújtják a többi olajkádát is. Az egész térség egyetlen lángtenger.

A tánc, az ének egy perig sem szünetel az egész éjszakán át. Másnap új vendégek jönnek, akik új erővel folytatják az éneket. A reggeli ima után megkezdődnek a körmenetek: tóratekerccsel kezében járja körül a tömeg a pivart hétszer egymásután, akárcsak Szimchat Tóra napján. Következik a hajnyírás szertartása. Apák, anyák hozzák a hároméves apróságokat és a község egyik tekintélyes tagja megnyírja a hajukat. Persze ügyel, hogy a péjot, a halántéktincs, sérteetlen maradjon. Új gyermekre kerül a sor. Angyalian szép fickó, világos szemű, aranyhajú. Nem hagyja magát, ellenszegül, ordít, valósággal vonaglik a gyilkos olló alatt. Az anyja ott áll mellette és együtt sir vele...

Sohsem fogom elfelejteni a meroni Lágbeómer!

Az ómer-számlálás szombatjain sajátos jócér járja. Az első kereszties hadjárat szenvedéseit panaszolja többnyire és szerzői maguk is ennek, vagy későbbi keresztieshadjáratoknak üldözöttjei, földönfutói. Eme jócér geulláit (a gaal Jiszrael előtt beszurt jócér) a spanyol korszak legnagyobb költője, Slomó ibn Gabirol írta. Híres a Peszach utáni 2. sabbat geullája. Hevenyeszet fordításban, prózában így hangzik egy szakasza: Nyomorban, kinban telnek éveink. Fényre vágyunk és ime egyre szűvegyen meg szolgaság a részünk. Szolgák az uraink, galutban élünk. Segíts, ó Ur, hiszen Tied a segítség. Tégy csodát velünk Neved kedvéért. Mikor lesz már, Ur, vége megpróbáltatásainknak? Erősen aktuális imádság. A mai kor zsidója fájdalmas, vonagló szívvel fujja. (p. p.)

KÖZGAZDASÁG

Kedvezően haladnak előre a folyamatban levő külkereskedelmi tárgyalásaink

Hetven német mérnök érkezett Bucurestibe a román-német gazdasági egyezmény alkalmazási lehetőségeinek tanulmányozására

Bucuresti, május 9. Lecsökkenett külkereskedelmi forgalmunk emelésére és standardizálására jelenleg Bucurestiben öt állammal folytatunk előrehaladott tárgyalásokat. Ezek közül a legfontosabb a Bucurestiben időző angol delegációval folyamatban lévő megbeszélés, amely már olyan előrehaladott stádiumba jutott, hogy az egyik szakértő, Sir Haslam, már vissza is utazhatott Londonba. Az angol delegáció tárgyalásai informatív jellegűek, főleg a romániai gazdasági helyzet legalaposabb megismerésére szorítkozik. Bucuresti szakkörök szerint nem valószínű, hogy a bucuresti tárgyalások befejezésével az angolokkal kész meg egyezmény létrejön, sokkal valószínűbb az, hogy a tárgyalásokat néhány hét múlva Londonban fogják folytatni.

Görögországgal a külkereskedelmi tárgyalások ugyancsak előrehaladott stádiumban vannak. Mivel a román-görög kliringben Görögország nagy tételekkel passzív, a tárgyalások egyik legnehezebb része eme passzívum kiküszöbölése.

A Törökországgal folyó tárgyalásokon mindkét fél a külkereskedelmi forgalom

emelésére törekszik. A törökök hajlandók iparcikkeket is vásárolni, a román delegáció viszont nagyobb mennyiségű török gyapot átvételére hajlandó.

A nemzetgazdasági miniszter megbízásából Németországban időző Em. Marian államtitkár a napokban visszaérkezett Bucurestibe és jelentést tett I. Bujóiu nemzetgazdasági miniszternek a román-német gazdasági szerződés alkalmazásáról kapcsolatos tárgyalásairól. Vele egyidejűleg hétfőn Bucurestibe érkezett hetven különböző szakmájú német mérnök, akik ugyancsak a német-román gazdasági egyezmény alkalmazási lehetőségeit jöttek tanulmányozni. A hírek szerint még további száz német szakértő jön a napokban Bucurestibe.

Svájccal a külkereskedelmi tárgyalások annyira előrehaladott stádiumban vannak, hogy a tárgyalásokat befejező jegyzőkönyv aláírása már a napokban megtörténik. Ez az egyezmény — kis módosításokkal — az eddig érvényben volt román-svájci külkereskedelmi és fizetési egyezményt hosszabbítja meg.

A pénzügyminiszter részletes utasítást küldött a pénzügyigazgatóságoknak az egyenértékadó kivetésére vonatkozóan

Bucuresti, május 9. A pénzügyminiszter 49.719 szám alatt rendeletet küldött az egyes pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben részletes utasítást ad az egyenértékadó kivetésre vonatkozóan.

A rendelet első részében felsorolja az egyenértékadóra vonatkozó törvény módosításait, amelyekben az egyenértékadót kiterjesztették egyes ingójellegű vagyonrészekre

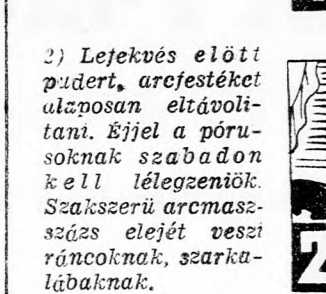
is. A módosított törvény 1. cikke szerint egyenértékadó fizetendő minden vagyonrész után, kivéve a kereskedelmi társaságok ingó jellegű vagyonrészeit. Részletesen foglalkozik a rendelet a koncesszionált, bére adott vagy bérelt javak egyenértékadójának megállapításával.

Az ingatlanok egyenértékadóját átjáiban becsésszerűen állapítják meg, figyelembe

MI A HELYES?

1) Rossz időben arcot krémmel bekenni. A szélek, esőnek, hónak szabadon kitétt arcbőr különben érdes és repedezett lesz.

2) Lejékvés előtt pudert, arcfestéket alaposan eltávolítani. Éjjel a porúsocknak szabadon kell lélegeznie. Szakszerű arcmasszsás elejét veszi ráncoknak, szarkalábaknak.

A FOLTOS, PATTANÁSOS ARCBŐRNEK

Igen gyakran székrekedés az oka. A székrekedés folytán előálló, a szervezetre káros anyagok az arcbőrön könnyen foltokat, kiütéseket, pattanásokat okozhatnak. Ilyen esetekben semmilyen szépitőszert sem használ, csak hashajtó, első sorban a nagyszerűen bevált Artin-dragée. Artin kiciszítja a beleket, eltávolítja a szervezetből a mérgező anyagokat, miáltal újra visszatér az arcbőr eredeti tisztasága. Az Artin hatása enyhe, de biztos.

megszünteti a foltos, pattanásos arcbőrt.

A Dr. WANDER úszáék készítménye.

véve a beépített és be nem épített területeket, az épületek tartósságát és azt, hogy milyen karban vannak. Ha a becsélesi érték megközelítően egyezik a mérleg szerinti értékkel, úgy ez utóbbi szerint állapotában meg az adóalap. Ez utóbbi irányadó általában azokra az épületekre, amelyek nem gyár-épületek.

A gyárak, műhelyek stb. épületeivel kapcsolatban az adó megállapításánál a mérleg szerinti értékekből kell kiindulni, feltéve, ha az amortizációk nem voltak nagyobbak, mint amennyit az adótörvény 31. és ezt követő cikkei engedélyeznek. Hasonló módon történik az adóalap megállapítása ama ingójellegű vagyonrészeknél, amelyeket az új törvény egyenértékadó alá vont.

Az utasítás a kivetés többi módozatait sorolja fel, amelyek azonban azonosak az előző években követett gyakorlattal. Az egyenértékadóval kapcsolatban az érdekelte vállalatok május 15-ig vallomást kötelesek beadni. Ennek elmulasztása esetén a kivetés teljesen becsésszerűen történik és alkalmazzák a törvényben előirt bírságokat is.

Exportra bejelentett faanyag kivételének elmulasztása. A pénzügyminiszter 45. napról 90 napra emelte fel azt az időt, amelyen belül az exportra bejelentett faanyagot el kell vámolni. Ez a határidő a bejelentéstől számítódik és annak elmulasztása a most kiadott körrendelet szerint a súlyos következménnyel jár, hogy a kinestár úgy tekint, mintha az áru belföldön adatott volna el és így beszedi a fogalmi adót és bírságot vet ki.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.52-143.59
font	362.40-372.
palesztinai font	663.09-673.
holland forint	75.62-76.82
svájci frank	31.74-32.22
francia frank	3.78-3.85
márka	40.50-41.50
pengő	25-26
cschkorona (hivatalos)	4.68-4.77

Az exportból eredő, szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamai lanyhábbak. Bucurestiben tegnap délig a következő árfolyamok alakultak ki:

Palesztinai font, 30%-os sz.-kvóta	1700-1760
angol font, 30%-os szabadkvóta	1648-1680
angol font, 20%-os kvóta	1385-1400
angol font, 40%-os kvóta	1060-1061
holland forint, 30%-os sz.-kvóta	187-193
dollár, 30%-os szabadkvóta	358
svájci frank, 30%-os kvóta	80.75
francia frank, 30%-os sz.-kvóta	9.50
belgas (kliring)	59.25
belgas, 15%-os	60
zloty, 30%-os kvóta	67.50
svédkorona, 30%-os kvóta	87.50

gyomerbajok... zede valóságos... nyerskosztosok... hogy az emész... söt az összes... és meggyó... os életmóddal... ez az életmód... ztatást kíván, a... ros. Ime mit ír... Mures, Str. Ste... övetem a nyers... hust ma sem... szabadultam na... azonban ideges... lt el. A szigoru... ob eltérés is fáj... bresóket okozott... tro-D. elfogyasz... szünetek emésztő... érzek sem szé... ideges gyomor... kigyógyultam... kijelenteni, hogy... yok elégedve az... gyógszer hatása... astro-D." kezelés... k és meg vagyok... ez a gyógszer... i betegségeknel... talt, kedvező ha... brokhoz nem kell... gyógszertárak... vagy postán... utánvét mellett... rtárában Bucu... 124.

gyógyászok... b... apróhirdetés... öhelyek és firdók... ett, eltűnt tárgyak... t 1 lej. Apró... zetés mellett köz... megkeresésekre csak... álaszolunk (a csak... továbbitunk.

ötől ötödik hónapig... iz lejárt. Közleeb... Calea Regale Fer...

rolást Bucurestibe... ben, vidékre, kül... ban, liftvanban is... 23. Telefon 4-05-41.

Kozmetika „Boté”... and 34. II. Telefon

megbízható nevelő... nek mellé. Részletes... e Sándorion. Jud.

no elsőrendű főző... esetleg (állandóra)... öhelyen levő orth... állalja. Megkeresést... kiadóba.

kötelező könyvelést... ált könyvelő. Cime...

szakszertien kidolgoz... tálya. Cluj, Piata

ereskedés érdéilyi na... imeket „Biztos meg... vatalunk továbbit.

nyelven, másolás... ban Str. Memoran...

szennálló nagyfor... zített munkameg... zt

at keres

Ajánlatokat „Colo... vatalunk továbbit.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Junius 7-ikén összeül az új román parlament

Calinescu miniszterelnök nagyszabású expozéban ismertette az új választási törvényt és az új parlament összetételét

Csak a céhek tagjai kerülhetnek be a parlamentbe

Bucuresti, május 9. A nemzeti újjászülés frontjának legfőbb tanácsa ma Calinescu miniszterelnök elnöke alatt ülést tartott. A miniszterelnök beszédében megemlékezett I. Károly királyról, majd rámutatott arra, hogy pontosan ma volt 15-ik hónapja annak, hogy II. Károly király öfelsége szerencsés és bátor kezdeményezéssel végetvetett a nagy belső viszályoknak és bevezette az új rendszert.

— Szükségesnek tartom — folytatta beszédét Calinescu —, hogy rövid visszatekintést vessék a megtett utra és bejelentsem az új intézkedéseket, amelyek az állam jövőbeni fejlődését irányítani fogják. Határozott eljárással sikerült lassan megnyugtatónunk a kedélyeket, eltávolítani az anarchikus elemeket és helyreállítani a rendet az országban. Ma a hatóságok jelentései kéthárom incidensről tesznek említést havonta. Bizonyos elemek bűnös törekvése volt az, hogy széthuzást idézzenek elő különböző országgrészekben élő testvérek között. Hová jutottunk volna, ha ez a törekvés elmélyül és nem sikerül nekünk az, hogy a kellő pillanatban a nemzeti szolidaritás jegyében jelentkezzünk. Az új decentralizáló közigazgatási szervek élére a különböző országgrészek reprezentatív elemeinek nagy számát neveztük ki és vontuk be a kormányzati akcióba, a kölcsönös bizalom légkörét teremtettük meg és így a nemzeti egység kifejező képét teremtettük meg. Ilyen körülmények között elérkezettnek látjuk a pillanatot arra, hogy egy lépéssel tovább menjünk.

Az uralkodó öfelsége szíves volt az évfordulónak ezen a nappján szentesíteni a rendeltetvényit, amely az új választási törvényt tartalmazza és összehívja a választók testületét az új nemzeti képviselőket kijelölésére.

Junius 7-én ül össze az új parlament

Az új parlament június 7-ikén ül össze. A parlament az 1938. februári alkotmány értelmében a rendszer jogi ellenőrzésének betöltését jelenti. Felesleges mondanom, hogy az új választási törvény a legkésőbb szeptemberig kerüljön a régihez.

Az elkövetkező választások a mult hagyományainak egyikét sem fogják felidézni és az összeült parlament sem összetételében, sem céljában, sem munkamódszában nem egyezik az előzőekkel. A jövő parlament professzionális testületekből tevődik össze, nem pedig a pártok képviselőiből, amelyek nem léteznek és nem is fognak feltámadni többé. Alba-Iulian a polgárok tizezrei lelkesen tanúsították hódolatak az uralkodó iránt és végső egybeforrottságukat az új rendszerrel.

A nemzet lelki egysége

— Most, utóbb, midőn a külpolitikai események gondjai folytán az erdélyi frontra az ország minden részéből vett csapatokat küldtünk, hogy az összes románok szolidaritását illusztráljuk Erdély védelmében, ismét regisztrálhattuk a nemzet tartósan egybeforrotta lelki egységét. Végül hangsúlyoznom kell a meggyezés és teljes megértés politikáját, amelyet az ittlakó nemzeti kisebbségekkel szemben folytatunk. Az elmúlt nyáron, még mielőtt a kérdés körül másutt agitációk merültek volna fel, kormányunk igyekezett meghatározni a rendszert, amelyet a más származású polgárok számára az állami és magánéletben szántunk, úgy közigazgatási, kulturális, mint gazdasági téren. Világos intézkedések teszik lehetővé a kisebbségek érdekeinek támogatását és fejlődését a legszabadabb szellemben, persze amennyire ez a román állammal összefüggésben állhat. A kisebbségek képviselői politikai vonatkozásban eljöttek velünk dolgozni a nemzeti újjászülés frontjának keretében. Így elmondhatom, hogy egy más államban sincs kisebbségi rendszer kérdése oly teljesen és szabadon módon rendezve, mint nálunk. E tény a külföldi országok lehíva-

tobb képviselői kérés nélkül elismerték. A különböző kisebbségek egyes egyénéitől függ, hogy éljenek a nekik adott rendszerrel és ne vállalják annak felelősségét, hogy elszigetelődjenek egy, az állammal szemben lojális magatartás nemkövetésével. Mi mindenesetre megteremtettük a normális együttélés feltételeit és ez is jelentősen hozzájárult az ország pacifikálásához és megerősítéséhez.

— Meg kell még említenem, hogy a korrektségnek és tisztességnek milyen légtér uralkodik az állami közigazgatásban. Végül hangsúlyoznom kell, hogy Románia preszi-

zse fokozódott a határon túl és ennek számos jelét láthatjuk.

— Ilyen körülmények között, uraim, teljes nyugalommal szemlélhetjük a helyzetet. Az 1938 február 10-én bevezetett rendszer győzött. Meghozta a várt eredményeket.

Csak a céhek képviselői lehetnek tagjai a parlamentnek
Calinescu miniszterelnök ezután az új parlament összetételét kommentálva, ismételt hangsúlyozta, hogy abban csak a különböző céhek képviselői foglalhatnak helyet, kizárólag abban az esetben, ha az illetők maguk is ténylegesen üznek valamely foglalkozást.

Elhalasztották az angol Fehér könyv közzétételét

Mit ír a német sajtó a Fehér könyvről
Weizmann Londonba utazott

Jeruzsálem, május 9. Az arab és zsidó lakosság egyaránt lázas érdeklődéssel várja az angol kormány végső döntését Palesztina kérdésében. Mint ismeretes, a Fehér Könyvet ma, szerdán hozzák nyilvánosságra. A mai arab lapok derülőt hangnemben mérelegik a várható döntést. A Falastin, a főmufti lapja, vezércikkében a következőket írja: „Soha az araboknak nem lesz az európai hatalmak között jobb szövetségese, mint Franciaország és Anglia addig, amíg ezek az országok kitartanak a demokratikus elvek mellett. Az is nyilvánvaló, hogy az arabok sorsa és léte maga is Franciaországhoz és Angliához van kötve. Csak azt akarjuk, hogy a franciák és angolok értsék meg, hogy az araboknak is vannak nemzeti aspirációk. Palesztina és Szíria kérdésén kívül semmilyen más kérdés nem választja el az arabokat a két országtól. Ha e kérdéseket kielégítő módon megoldják, úgy Franciaország és Anglia érezni fogják a barátságos szellemet, amellyel az arabok velük szemben viselkednek.”

Az arab sajtóval ellentétben a zsidó lapok hangja meglehetősen aggodalomteljes. A Davar azt kéri a Cionista Szervezettől, hogy e súlyos változásokra való tekintettel álljon készen a közbe lépésre és effektív akció előkészítésére.

Weizmann Chaim, a Cionista Világszervezet elnöke ma repülőgépen Palesztinából Londonba utazott.

Berlin, május 9. A német távirati iroda jelenti Kairóból, hogy a megjelölt angol Fehér Könyv Palesztinának, Transzjordániának és Szíriának arab királyságba való egyesítését írja elő. Törökországot Alepo visszadásával ugyancsak megnyerték a megoldás számára. Az ujonnan létesítendő államot Anglia, Franciaország és Törökország kölcsönösen garantálják. A német távirati iroda más hírforrások által megemlékeztetett jelentése nem tesz említést arról, hogyan szabályozza a Fehér Könyv az ilyen államon belül a zsidó jogokat.

Elhalasztották a Fehér Könyv kiadását

JERUZSÁLEM, május 9. A késő esti órákban jelentik: Weizmann Chaim mielőtt elutazott Londonba táviratilag jelentette be tiltakozását az angol kormány tervezete ellen.

Hivatalosan jelentik: Az angol kormány elhalasztotta a Fehér Könyv mára tervezett nyilvánosságára hozatalát. Angol körök szerint néhány napon halasztásról van mindössze szó.

Európai értekezletet javasol a pápa a danzigi kérdés megoldására

Tovább folynak az angol-orosz tárgyalások. Leon Blum Londonban

London, május 9. (Rador). A News Chronicle a danzigi kérdésben összehívandó európai értekezlet eshetőségét lanszírozza. A lap biztos forrásra hivatkozva tudni véli, hogy a pápa kezdeményezte az értekezletet. Anglia, Franciaország, Olaszország, Lengyelország és Németország vennének részt ezen a konferencián. Godfrey bíboros, londoni pápai nuncius kihallgatáson volt Halifax lordnál, akivel ismertette XII. Pius pápa e kérdésben kidolgozott tervezetét.

A Daily Express értesítése szerint Beck lengyel külügyminiszter hétfőn fogadta Cortesi pápai nunciust. A lap szerint ez a kihallgatás is megerősíti a híreket, amelyek szerint a pápa felajánlotta volna közvetítését a német-lengyel viszály elsimítására.

Párizs, május 9. A francia fővárosban kedden délelőtt terjedt el az a hír, hogy a Szentszék Franciaországot, Angliát, Németországot és Olaszországot konferenciára hívta meg, hogy ezen a konferencián oldják meg

a német-lengyel ellentéteket. A konferencián szóba kerül a korridor kérdése is. Hír szerint a párizsi, berlini, római és varsói nunciók már megtették az ezirányú szükséges lépést. Párizsban úgy tudják, hogy a Vatikán közvetíteni akar Párizs és Róma között is. Francia politikai körök szerint a két nyugati nagyhatalom éppúgy, mint Hitler és Mussolini, hajlandók támogatni a Szentszék tervét, ha Beck lengyel külügyminiszter elfogadja a konferenciára szóló meghívást.

London, május 9. A Reuter ügynökség jelenti: Az angol-török tárgyalások az utóbbi időben élénkebb tempót vettek. Valószínűnek tartják, hogy az angol és török parlamentben még e hét folyamán az illető kormányok be fogják jelenteni egymáshoz való kapcsolataik kimélyítését.

Moszkva, május 9. (Rador). A Havas jelenti: Molotov és az angol nagykövet találkozásáról még nincs hivatalos értesítés. Angol diplomáciai körök hallgatnak ugyan,

Szigorúan tilon a választási propaganda túlzása

— Ugy a választók lajstromának összeállításánál, mint a választhatóság megállapításánál intézkedés történt aziránt, hogy a régi politikáló szellem helyébe a szakmai elem lépjen. A régi választási demagógiák ugyancsak eltűnnek. A választók kerületenként, tartományonként szavaznak. Az írott és szóbeli választási propaganda kilengései szigorúan tilosak. A jelöltek csak rövid választási felhívást készíthetnek, amelynek kiragasztását maga a bíró rendeli el. Így csak olyan személyek kerülhetnek be, akik tevékenységük és presztizsuk révén ismeretek, nem pedig nagyhangu ígéretek révén.

Az új parlament képviselőjének szerepe arra szorítkozik, hogy a parlamentben a szakértőket védje. Nem járhat a hatóságok hivatalaiban, különböző intervenciók eszközésére.

Calinescu az új rendszer életrevaló, eredményes és végleges voltát hangsúlyozta, majd méltatta az uralkodót, akit a tanács lelkesen ünnepelet.

Ezután Iorga királyi tanácsos szólt fel, aki I. Károly királyt méltatta.

de bizonyos derülásra engednek következtetni. Megállapítják, hogy tegnap nem adták ki hivatalos közleményt, ami arra enged következtetni, hogy a tárgyalásokat folytatni fogják.

Tokió, május 9. A japán külügyminisztérium határozottan cáfolja azt a hírt, amely szerint Japán semlegeséget ígért volna Angliának arra az esetre, ha az angol kormány lemond a Szovjet-Oroszországgal való szövetségről.

Halifax feltűnő tárgyalásai a japán követség bankettjén

London, május 9. Sigemicus londoni japán nagykövet hétfőn este vacsorát adott, amelyen az elutazni készülő Halifax külügyminisztert Butler államtitkár helyettesítette volna. Midőn azonban a tengelyhatalmak katonai szövetségének híre az angol fővárosba érkezett, Halifax elhalasztotta útját, megjelent a japán nagykövet estélyén, ahol hosszu ideig tartó megbeszélést folytatott Sigemicussal.

Moszkva, május 9. Szovjet politikai körök váratlanul érintette Halifax külügyminiszter és Sigemicus londoni japán nagykövet megbeszélése. Moszkvában ugyanis küllönösen tartják, hogy az angol-szovjet megbeszélések ellenére, Anglia párhuzamosan Japán felé puhatolozik, ugyanakkor pedig visszautasítja a szovjet azon javaslatát, hogy keleti határaiért szavatosságot vállaljon.

London, május 9. Leon Blum, a francia szocialista párt vezetője ma Londonba érkezett. Blum megbeszéléseket fog folytatni Attlee örnaggyal, a munkáspárt vezetőjével és munkatársaival. A megbeszéléseken, hír szerint, a katonai szolgálat bevezetéséről és a szovjettel való kapcsolatokról fognak mindenekelőtt tárgyalni.

London, május 9. Leon Blum kedd délben Eden vendége volt ebédre. A délután folyamán Blum Attleel tárgyal az alsóházban.

London, május 9. Az alsóház 159 szavazattal 65 ellenében elfogadta a hadkötelezettség bevezetésével kapcsolatos pénzügyi javaslatot. A szavazást hétfő délutántól kedd reggel 5.15 óráig tartó hosszu vita előzte meg.

Lengyelország felkészül az „idegek háborújára”

Varsó, május 9. A „Dobry Wieczor” írja: „A közel jövőben az európai helyzet az idegek háborújának jegyében fog alakulni. Lengyelország felkészül minden tekintetben az idegek háborújára. Teljes nyugalommal figyeli azokat a manővereket, amelyeknek tanui vagyunk.”

Bethlen István visszavonul a politikai élettől

BUDAPEST, május 9. Bethlen István lapjában, a „8 Óráj Újság”-ban nyílt levelet közöl, amelyben a volt miniszterelnök bejelenti visszavonulását a politikai élettől. A közéleti szereplés ma nem egyéb szemérem-harcnál — hangsúlyozza Bethlen nyílt levele — mert ma mindenki konspirációs listára kerül és mindenki üldözhetőnek van kitéve, aki a közéletben ma szerepet vállalt. Még a próféta szava is pusztába hangozó szó csupán, ha nem a felajzott szemédeknek hizeleg.

BUN DE IMPRIMAT

Nagy a m

Fényes ke történelmi he

Bucuresti, május nepségek nagy fér sége II. Károly kir hérvári nagyvajda ben.

A cotroceni tere borban és teljes dí lelkes hangulatban trónörökös, a kirá many tagjai, a pol gok fejének, a Ne ja előkelőségeinek mindenütt óriási t kodót és a Nagyv fényes fővárosi ün jelent meg a külfö katonazene hangja ezer katoná, 4000 autótraktor vonult A díszmenetet Ar te. A díszfelvonul ség idején 100 rep göben. Az új vasb megtöltötte a nagy községek, amely a ta végig a fényes istentiszteletet és távozott a nagysz helyéről.

Az összes fővár den felekezeti szék istentiszteletet tar elnevezett rom. k Baratia templomb volt, amelyeken a ték magukat. A rium elismerésre pompás kiállításának. Az állam lévő épülettel paz Magas emelvénye király öfelségének róját, fénygalya díszítették fel a k

II. Kő köszön

A cotroceni ün las után II. Káro szóró elé lépett mondatok:

— Köszönöm lamennyüknek

Az ünnepségek seg hatalmas él szolt a királyi sz A király öfels mejelent külföl szigetett el sziv nagyvajda trónö csiba szállt és a cója közben viss

A királyi palc litar épületéig a bizonyult a hatá amely az esti ki szemtanuja akat magánépületek a lágitották. A kir rály hatalmas s hullámozott és g kotásban.

Varsó, május román nemzeti varsói ortodox s